

Extern veiligheidsbeleid  
Bestemmingsplan Centrumgebied Waalwijk

Gemeente Waalwijk  
Afdeling Vergunning en Handhaving  
J. Kieboom  
4 juli 2008

# EXTERN VEILIGHEIDSBELEID

## BESTEMMINGSPLAN CENTRUMGEBIED WAALWIJK

|                                                                                       |           |
|---------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>1. Samenvatting en conclusies .....</b>                                            | <b>2</b>  |
| 1.1 Algemeen.....                                                                     | 2         |
| 1.2 Relevante mobiele bronnen.....                                                    | 2         |
| 1.3 Relevante stationaire risicobronnen .....                                         | 2         |
| <b>2. Inleiding extern veiligheidsonderzoek.....</b>                                  | <b>4</b>  |
| 2.1 Wet- en regelgeving .....                                                         | 4         |
| 2.2 Huidige situatie ruimtelijke ordening .....                                       | 5         |
| 2.3 Toekomstige situatie.....                                                         | 5         |
| 2.4 Plaatsgebonden en groepsrisico .....                                              | 6         |
| 2.4 Extern veiligheidsbeleid van de gemeente Waalwijk .....                           | 7         |
| <b>3. Externe veiligheidsaspecten stationaire bronnen (inrichtingen).....</b>         | <b>9</b>  |
| 3.1 Algemeen.....                                                                     | 9         |
| 3.2 Detailhandel in consumentenvuurwerk.....                                          | 9         |
| 3.3 Risicovolle inrichtingen volgens het Besluit externe veiligheid inrichtingen..... | 9         |
| 3.4 Beoordeling risicovolle inrichtingen.....                                         | 10        |
| <b>4. Externe veiligheidsaspecten vervoer gevaarlijke stoffen.....</b>                | <b>19</b> |
| 4.1 Spoorwegen en vliegvelden.....                                                    | 19        |
| 4.2 Waterwegen .....                                                                  | 19        |
| 4.3 Pijpleidingen voor het transport van gevaarlijke stoffen.....                     | 19        |
| 4.4 Vervoer over de weg .....                                                         | 21        |
| <b>5. Verantwoording van de optredende groepsrisico's.....</b>                        | <b>25</b> |
| 5.1 Algemeen.....                                                                     | 25        |
| 5.2 Overwegingen t.a.v. de verantwoording .....                                       | 25        |
| <b>6. Advies van het bestuur van de regionale brandweer .....</b>                     | <b>36</b> |
| 6.1 Overleg en advies.....                                                            | 36        |
| 6.2 Samenvattend advies van de regionale brandweer .....                              | 36        |

## **1. Samenvatting en conclusies**

### *1.1 Algemeen*

Het externe veiligheidsbeleid is gebaseerd op de meest recente inzichten op dit gebied. Dit wordt weerspiegeld door:

1. De beleidsdoelstellingen uit het Nationaal Milieubeleidsplan 4 en;
2. Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (hierna te noemen: Bevi);
3. Het Vuurwerkbesluit;
4. De circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen, gepubliceerd in de staatscourant van 4 augustus 2004, nr. 147/pagina 16;
5. De circulaire "Zonering langs hogedruk transportleidingen" van 26 november 1984.

Bij de boordeling is onderscheid gemaakt tussen stationaire bronnen met gevaarlijke stoffen (risicovolle inrichtingen) en mobiele bronnen met gevaarlijke stoffen (vervoer via spoor-, verkeers-, waterwegen en buisleidingen), die binnen of buiten het plangebied zijn gelegen en die een invloedsgebied hebben die reikt tot over het plangebied.

Het bestuur van de Veiligheidsregio Midden en West Brabant heeft advies uitgebracht en komt tot de conclusie dat er sprake zal zijn van een aanvaardbare risicosituatie, als het beleids- en maatregelenpakket worden vastgesteld en uitgevoerd.

### *1.2 Relevante mobiele bronnen*

In het plangebied is een hogedruk aardgasleiding gelegen. In het bestemmingsplan is rekening gehouden met de veiligheidsafstanden uit de circulaire "Zonering langs hogedruk aardgastransportleidingen".

In het plangebied is er geen sprake van een zodanig vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg dat de grenswaarden voor het plaatsgebonden risico of de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico overschreden wordt.

De Rijksweg A59 heeft geen  $10^{-6}$  PR-contour en daarmee wordt de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico niet overschreden. Het groepsrisico veroorzaakt door de A59 is niet zodanig dat de oriëntatiewaarde overschreden wordt. De oriëntatiewaarde wordt wel genaderd, waardoor er sprake is van een aandachtssituatie hetgeen heeft geleid tot een verantwoorde besluitvorming op dit gebied. Daartoe zal onder andere bij de beoordeling van bouwaanvragen in een strook van 200 meter uit de A59 in het bijzonder aandacht worden besteed aan ontwikkelingen op dit gebied. Doel is het beperken van de veiligheidsrisico's en om dit te bereiken komen daarbij zaken aan de orde zoals: het toepassen van bijzondere brandwerende constructies; het toepassen van antisplinter folie; de situering van ventilatiesystemen; het optimaal situeren van veilige vluchtwegen en de mogelijkheden tot de voorbereiding op de bestrijding en de beperking van de omvang van een ramp of een zwaar ongeval. Tevens worden de gronden in dit gebied niet meer bestemd voor personen die, uit hoofde van hun fysieke gesteldheid, bijzondere bescherming behoeven, zoals ouderen, kinderen en minder valide personen.

Conclusie: De externe veiligheidsaspecten van het vervoer van gevaarlijke stoffen in en in de directe omgeving van het plangebied leiden niet tot onaanvaardbare veiligheidsrisico's in het plangebied.

### *1.3 Relevante stationaire risicobronnen*

In en in de directe omgeving van het plangebied zijn diverse risicovolle inrichtingen gelegen. In het plangebied is een detailhandel in vuurwerk gelegen die voldoet aan de veiligheidsafstanden uit het Vuurwerkbesluit.

Rond het gasontvangststation aan het Unnaplein zijn geen kwetsbare – of beperkt kwetsbare objecten gesitueerd binnen de veiligheidsafstand uit het Besluit voorzieningen en installaties milieubeheer.

### ***Lpg-tankstation***

In de milieuvergunning en dit bestemmingsplan is het lpg-vulpunt en de afleveringszuil zo gesitueerd dat er geen kwetsbare – of beperkt kwetsbare zijn gelegen binnen veiligheidscontouren. Binnen de contour van de ondergrondse tank zijn geen kwetsbare objecten gelegen maar wel een beperkt kwetsbare object. Nieuwe ontwikkelingen in de Taxandriazone zijn zodanig geprojecteerd dat deze niet zijn gelegen binnen de  $10^{-6}$  PR-contour voor nieuwe situaties.

Buiten het plangebied zijn op het industrieterrein “Haven” een drietal risicovolle inrichtingen<sup>1</sup> gelegen waarvan de veiligheidsrisico's aanvaardbaar zijn omdat de grenswaarden voor het plaatsgebonden risico en de oriëntatiewaarde voor groepsrisico niet overschreden worden.

### ***Stahl Europe B.V. (hierna te noemen Stahl)***

Op basis van de milieuvergunning van Stahl is een kwantitatieve risicoanalyse (QRA) uitgevoerd. Uit de QRA komt naar voren dat de risico's in het plangebied niet leiden tot een plaatsgebonden risico hoger dan  $10^{-5}$  per jaar. De  $10^{-6}$  per jaar contour reikt tot halverwege het plangebied. Binnen deze contour zijn kwetsbare bestemmingen gelegen en geprojecteerd.

Op grond van artikel 5, lid 1, van het Bevi moet het plan worden getoetst aan de grenswaarden uit artikel 8. Met het bevoegd gezag in het kader van de Wet milieubeheer (de provincie) is met behulp van een QRA vastgesteld dat binnen de  $10^{-6}$  contour van Stahl meerdere kwetsbare - en beperkt kwetsbare objecten zijn gelegen. Op grond van de saneringsparagraaf uit het Bevi (artikelen 17 en 18) moet uiterlijk 1 januari 2010 worden voldaan aan de grenswaarde. Tevens is daarbij vastgesteld dat de sanering uitsluitend bereikt kan worden door het treffen van saneringsmaatregelen binnen de inrichting van Stahl. De provincie heeft in dit kader een saneringsprogramma opgesteld. Door toepassing van artikel 8.22 en/of 8.23 van de Wet milieubeheer zal zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 1 januari 2010, zich geen kwetsbare bestemmingen meer bevinden binnen  $10^{-6}$  contour. De ontwerpbeschikking van Stahl is op 27 juni 2008 gepubliceerd. De ontwerpbeschikking ligt vanaf 30 juni 2008 ter inzage.

Op grond van het voorgaande is het aanvaardbaar dat het plaatsgebonden risico in afwijking van het bepaalde in artikel 8, lid 1, van de Bevi voor een periode van maximaal 3 jaar ten hoogste  $10^{-5}$  per jaar mag zijn.

Conclusie: De externe veiligheidsaspecten van de risicovolle inrichtingen in en in de directe omgeving van het plangebied leiden niet tot onaanvaardbare veiligheidsrisico's in het plangebied.

---

<sup>1</sup> Het Regionaal Overslag Centrum Waalwijk B.V., DSM NeoResins B.V. en Stahl Europe B.V..

## **2. Inleiding extern veiligheidsonderzoek**

### *2.1 Wet- en regelgeving*

Het onderliggende externe veiligheidsbeleid in het kader van de ruimtelijke ordening richt zich op het gebruik, de opslag, de productie en het transport van gevaarlijke (afval)stoffen. Het beleid heeft dus vooral betrekking op zogeheten risicobedrijven en op wegen, spoorwegen, waterwegen en buisleidingen waarlangs gevaarlijke stoffen worden vervoerd.

Bij de beoordeling van de externe veiligheidsaspecten voor het onderhavige plangebied is door ons betrokken de beleidsvernieuwing op dit gebied zoals dat in juni 2001 is vastgesteld in het Nationaal Milieubeleidsplan 4 (NMP4). De uitgangspunten van het nieuwe beleid kunnen als volgt worden samengevat:

“Burgers mogen voor de veiligheid en hun woonomgeving rekenen op een minimum beschermingsniveau (plaatsgebonden risico PR<sup>2</sup>). De kans op een groot ongeluk met veel slachtoffers moet expliciet worden afgewogen en verantwoord (groepsrisico GR<sup>3</sup>). Daarbij spelen maatschappelijke baten van, en beschikbare alternatieven voor de betreffende activiteiten een belangrijke rol”.

In het NMP4 is verder bepaald dat het onderscheid tussen de waarden voor het plaatsgebonden risico voor kwetsbare objecten in bestaande en nieuwe situaties uiterlijk in 2010 komt te vervallen.

Het externe veiligheidsbeleid binnen dit bestemmingsplan voor het centrumgebied beschouwt de risico's veroorzaakt door risicovolle activiteiten die binnen en buiten het plangebied plaatsvinden en die van invloed zijn op de veiligheid binnen de grenzen van het bestemmingsplan.

De vertaling in wet- en regelgeving is thans volop in ontwikkeling. De kaders waarbinnen externe veiligheid is beoordeeld worden gevormd door de meest recente inzichten op dit gebied en worden thans weerspiegeld door:

1. Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (hierna te noemen: Bevi), zoals dat op 27 oktober 2004 in werking is getreden;
2. De Regeling externe veiligheid inrichtingen (REVI). Deze regeling is op 27 oktober 2004 in werking getreden. Verder is op 1 juli 2007 de Wijzigingsregeling Regeling externe veiligheid inrichtingen (REVI) in werking getreden;
3. Het Vuurwerkbesluit van 22 januari 2002, en het wijzigingsbesluit Vuurwerkbesluit van 16 januari 2002;
4. De circulaire “Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen, datum inwerkingtreding 4 augustus 2004, Stcrt 1004, 147

---

<sup>2</sup> Plaatsgebonden risico: risico op een plaats buiten een risicovolle inrichting (of risicovolle route), uitgedrukt als een kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen die inrichting (of die route) waarbij een gevaarlijke stof, gevaarlijke afvalstof of bestrijdingsmiddel betrokken is;

<sup>3</sup> Groepsrisico: cumulatieve kansen per jaar dat ten minste 10, 100 of 1.000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een risicovolle inrichting (of risicovolle route) en een ongewoon voorval binnen die inrichting (of route) waarbij een gevaarlijke stof, gevaarlijke afvalstof of bestrijdingsmiddel betrokken is;

## 2.2 *Huidige situatie ruimtelijke ordening*

Voor het centrumgebied van Waalwijk wordt het vigerende bestemmingsplan herzien. Bij deze planherziening wordt het gebied ten zuiden van de Winterdijk conserverend bestemd met uitzondering van de ontwikkellocaties: Hooisteeg; St. Jansplein en de Els, hetgeen in het kader van de externe veiligheid betekent dat geen noemenswaardige wijziging ontstaat in de plaatsen en de aantallen kwetsbare en beperkt kwetsbare bestemmingen.

Ook de huidige personendichtheid per hectare zal hierdoor niet noemenswaardig wijzigen.

Het kernwinkelgebied, gelegen tussen de Winterdijk aan de noordzijde en de Julianastraat en de Irenestraat, heeft door haar functie als regionaal voorzieningencentrum een hoge personendichtheid in de dagperiode, die, op drukke dagen, kan oplopen tot 500 personen per hectare ( $\text{pers./ha.}$ ). In de bestemming verblijfsdoeleinden zijn boven de winkels zijn vaak bedrijfswoningen gesitueerd. In de avond- en nachtperiode wordt de dichtheid van 70  $\text{pers./ha.}$  met name wordt bepaald door deze woningen en de horecafuncties in het plangebied. In het gebied ten zuiden van de Julianastraat en de Irenestraat wordt de personendichtheid met name bepaald door de daar aanwezige woonfuncties, waarbij de personendichtheid varieert van 70  $\text{pers./ha.}$  tot 125  $\text{pers./ha.}$  voor de gebieden met gestapelde woningbouw. De hier genoemde dichtheden zijn in de risicoberekeningen nog gecorrigeerd op de verblijfstijd.

Het gebied dat is ingeklemd tussen de Winterdijk en de Rijksweg A59 is volgens het vigerende bestemmingsplan Centrum-Noord bestemd voor Maatschappelijke doeleinden: educatieve, medische, sociale, culturele en religieuze doeleinden, met de daarbij behorende gebouwen. Aan deze bestemming is invulling geven door de vestiging van twee kantoren, twee scholen en een medisch kinderdagverblijf, en ten westen van de Emmikhovensestraat is een woongebouw gelegen. Ook is er sprake van een parkeerterrein voor  $\pm 260$  personenauto's t.b.v. omliggende functies zoals centrumdoeleinden. Het gebied heeft een oppervlakte van circa 8,5 ha en een personendichtheid van 85  $\text{pers./ha.}$  In het kader van de nota-Rnvgs en het Bevi moeten scholen en kinderdagverblijven worden aangemerkt als kwetsbare bestemmingen. De huidige bestemming Maatschappelijke doeleinden is thans in sterke mate in gebruik bij scholen en een medisch kinderdagverblijf. Hier bevinden zich met name personen die, uit hoofde van hun fysieke gesteldheid, bijzondere bescherming behoeven (kinderen en minder valide personen). Ook moet worden opgemerkt dat de aldaar aanwezige personendichtheid beperkt is in vergelijking met het feitelijk beschikbare bouwvolume aan scholen e.d. en de toegestane bebouwingsmogelijkheden op grond van de vigerende bestemmingen.

## 2.3 *Toekomstige situatie*

In het te wijzigen plangebied worden kantoren en woningen gesitueerd. De kantoren tot een totale oppervlakte van 28.000 m<sup>2</sup> voor circa 967 personen. Van de kantooroppervlakte is circa 9.000 m<sup>2</sup> gereserveerd zijn voor het nieuwe gemeentehuis. De kantoren worden in zes bouwlagen maximaal 20 meter hoog gesitueerd langs de Taxandriaweg.

De parkeervoorzieningen is afgeleid van de kantoren die hier gepland zijn (2 parkeerplaatsen per 100 m<sup>2</sup> bvo), met een toeslag van 110 parkeerplaatsen t.b.v. het centrum parkeren. Deze herbestemming leidt tot een personendichtheid van 140  $\text{pers./ha.}$  t.p.v. het bouwde deel circa 300  $\text{pers./ha.}$  Op grond van artikel 1 van het Bevi worden woningen en kantoorgebouwen met een bruto vloeroppervlak van meer dan 1.500 m<sup>2</sup> aangemerkt als kwetsbare bestemmingen. Na de herbestemming komen drie gebouwen voor minderjarige en gehandicapten in het betreffende gebied niet meer terug. Het betreft hier twee scholen en een medisch kinderdagverblijf alwaar een bijzondere kwetsbare groep personen verbleef.

## 2.4 Plaatsgebonden en groepsrisico

De risico benadering kent twee begrippen om het risiconiveau voor activiteiten met gevaarlijke stoffen in relatie tot de omgeving aan te geven. Deze begrippen zijn plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Beoordeling vindt onder meer plaats met betrekking tot de gevolgen voor kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten. In de onderstaande tabel is een overzicht aangegeven van soorten objecten waarvan de kwetsbaarheid is vastgelegd.

| Kwetsbare objecten                              | Beperkt kwetsbare objecten                     |
|-------------------------------------------------|------------------------------------------------|
| Woningen                                        | Verspreid liggende woningen                    |
| Ziekenhuizen, verpleeghuizen                    | Dienst-/bedrijfswoningen                       |
| Bejaardenhuizen                                 | Objecten met infrastructurele waarde           |
| Scholen                                         | Sporthal/Zwembad                               |
| Kantoren/hotels met bvo > 1.500 m <sup>2</sup>  | Kantoren/hotels met bvo < 1.500 m <sup>2</sup> |
| Winkelcomplexen, winkels > 2.000 m <sup>2</sup> | Overige winkels                                |
| Kampeert/recreatie > 50 personen                | Sportterreinen                                 |

### Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico (PR) presenteert de overlijdenskans van een persoon in de vorm van contouren op een plattegrond rondom de beschouwde activiteit. Het risico wordt in een risicoanalyse berekend door te stellen, dat een persoon zich permanent en onbeschermd op een bepaalde plaats bevindt. Door middel van risicocontouren op een plattegrond wordt aangegeven tot waar de risico's van een bepaald niveau reiken. De grote van het plaatsgebonden risico is onafhankelijk van de feitelijke omgeving en zegt niets over het aantal personen, dat bij een ongeval getroffen kan worden. De plaatsgebonden risicocontouren zijn eigenlijk een hoogtekartaal van overlijdenskansen. De toetsingscriteria ten aanzien van het plaatsgebonden risico zijn gekoppeld aan de risiconiveaus van  $10^{-5}$  (d.w.z. een kans van één op 100.000 per jaar) en  $10^{-6}$  per jaar (d.w.z. een kans één op miljoen per jaar). In het Bevi is aangegeven in welke gevallen hiervan (tijdelijk) kan worden afgeweken.

Het Bevi vermeldt als consequentie van de toetsing aan de acceptatiegrenzen hetgeen is omschreven in de onderstaande tabel voor bestaande en nieuwe situaties.

| Bestaande situaties                      |                                     |                                       |                      |
|------------------------------------------|-------------------------------------|---------------------------------------|----------------------|
| Soort object                             | PR > dan $10^{-5}$ /jaar            | $10^{-5} > \text{PR} > 10^{-6}$ /jaar | PR < $10^{-6}$ /jaar |
| Kwetsbare objecten (grenswaarde)         | Maatregelen vóór 27 oktober 2007    | Maatregelen vóór 1 januari 2010       | Toegestaan           |
| Beperkt kwetsbare objecten (richtwaarde) | Best beschikbare techniek toepassen | Best beschikbare techniek toepassen   | Toegestaan           |

| Nieuwe situaties                         |                             |                                       |                      |
|------------------------------------------|-----------------------------|---------------------------------------|----------------------|
| Soort object                             | PR > dan $10^{-5}$ /jaar    | $10^{-5} > \text{PR} > 10^{-6}$ /jaar | PR < $10^{-6}$ /jaar |
| Kwetsbare objecten (grenswaarde)         | Niet toegestaan             | Niet toegestaan                       | Toegestaan           |
| Beperkt kwetsbare objecten (richtwaarde) | In beginsel niet toegestaan | In beginsel niet toegestaan           | Toegestaan           |

In het BEVI is bepaald dat bij bestaande situatie voor kwetsbare objecten er feitelijke grenswaarden zijn die niet mogen worden overschreden en dat voor beperkt kwetsbare

objecten het richtwaarden zijn. Indien er een overschrijding van de grenswaarde wordt geconstateerd, worden er risicoreducerende maatregelen verlangd voor een vastgelegde datum. Bij overschrijding van de richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten is er geen datum aan de vervolgactie gekoppeld.

Voor nieuwe situaties geldt bij overschrijding geen toestemming voor nieuwbouw.

### **Groepsrisico**

Het groepsrisico (GR) is in feite een vertaling van het plaatsgebonden risico. Het GR houdt rekening met de daadwerkelijke aanwezigheid van personen en geeft de kans dat een bepaalde groep personen tegelijkertijd het (dodelijke) slachtoffer zou kunnen worden. Het voor een situatie berekende GR wordt in een grafiek weergegeven, waarin op de horizontale as het berekende aantal slachtoffers en op de verticale as de cumulatieve frequentie daarvan is weergegeven. Het ijkpunt voor het GR wordt aangeduid als oriëntatiewaarde. De oriëntatiewaarde van het GR voor bedrijven is  $10^{-3}/N^2$  met N het aantal slachtoffers. Het Bevi vermeldt, dat het GR moet worden getoetst aan de oriëntatiewaarde en dat door het bevoegd gezag een verantwoording ten aanzien van de acceptatie van het berekende GR moet worden opgesteld. Naarmate de afstand tot een risicobron toeneemt, neemt het overlijdensrisico af. Bij de beoordeling van het groepsrisico is de vraag aan de orde welke omvang van een ramp, gegeven de kans daarop, maatschappelijk aanvaardbaar is.

In het Revi of in de risicoanalyse wordt aangegeven tot op welke afstand het overlijdensrisico een bijdrage aan de grootte van het GR leveren kan. Dit gebied wordt in het Revi als invloedsgebied aangeduid. Dit houdt tevens in dat de inventarisatie van aanwezigen rondom een risicobron voor de groepsrisicoberekeningen kan worden beperkt tot dit gebied.

### *2.4 Extern veiligheidsbeleid van de gemeente Waalwijk*

Op 5 juni 2008 is door de gemeenteraad de Beleidsvisie Externe Veiligheid gemeente Waalwijk vastgesteld. De ambitie van de gemeente Waalwijk is in de beleidsvisie als volgt omschreven:

De gemeente Waalwijk wil zorgen voor een blijvend maatschappelijk aanvaardbare risicosituatie voor burgers in relatie tot activiteiten met gevaarlijke stoffen in de omgeving. De acceptatie van risico's wordt gestuurd door:

de ambitie om een veilige woonomgeving te creëren voor de inwoners;  
de ambitie om vanuit een economisch en sociaal perspectief bedrijven voldoende kansen te bieden om zich in Waalwijk te vestigen, een gezonde bedrijfsvoering te ontwikkelen en werkgelegenheid te creëren.

Deze ambitie is voor verschillende gebiedstypen verder uitgewerkt. Voor een volledige beschrijving van de ambities per gebiedstype wordt naar de beleidsvisie verwezen. Het centrumgebied is als "gemengd gebied" beschreven. Onderstaand zijn de ambities voor dit gebied samengevat.

#### Gemengd gebied

Een gemengd gebied is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Het ambitieniveau voor gemengd gebied komt grotendeels overeen met de ambitie voor een woonwijk. In tegenstelling tot in woonwijken zijn in gemengd gebied echter wel Bevi-bedrijven gevestigd. Dit betreft 3 LPG-tankstations. Vanwege de saneringskosten worden deze bestaande bedrijven op huidige locatie toegestaan onder voorwaarde dat het

plaatsgebonden risico niet toeneemt. In overleg met de bedrijven zal bekeken worden welke maatregelen mogelijk zijn om het bestaande plaatsgebonden risico te verkleinen.

Naast deze Bevi-bedrijven bevinden zich nog 2 overige risicovolle bedrijven in gemengd gebied. Vanwege het grote maatschappelijke belang en het geringe risico worden deze bedrijven ook toegestaan onder voorwaarde dat het plaatsgebonden risico niet toeneemt.

De gemeente streeft er naar om geen nieuwe kwetsbare objecten met verminderd zelfredzame personen toe te laten binnen het invloedsgebied van risicovolle inrichtingen. In de bestaande situatie wordt bij objecten met verminderd redzame personen binnen het invloedsgebied extra aandacht besteed aan risicocommunicatie.

#### Acties en maatregelen

Om de gekozen beleidslijnen te vertalen naar concrete acties en maatregelen zal een uitvoeringsprogramma worden opgesteld met een looptijd van vier jaar. Aan de maatregelen wordt een planning en een capaciteitsraming gekoppeld. Samenwerking tussen verschillende gemeentelijke disciplines en de brandweer staat daarbij centraal.

### **3. Externe veiligheidsaspecten stationaire bronnen (inrichtingen)**

#### **3.1 Algemeen**

Bij de beoordeling van de externe veiligheidsaspecten van inrichtingen moet rekening worden gehouden met risicovolle inrichtingen die binnen en buiten het plangebied zijn gelegen. De aanwijzing van inrichtingen waarvan de externe veiligheidsaspecten betrokken moeten worden in het kader van dit bestemmingsplan zijn de inrichtingen die vallen onder het Vuurwerkbesluit en die in het Bevi worden aangewezen.

#### **3.2 Detailhandel in consumentenvuurwerk**

In het plangebied was een detailhandelbedrijf in vuurwerk gevestigd. Deze detailhandel, aan de Grotestraat 237, is in het kader van het Vuurwerkbesluit gesaneerd en heeft zijn activiteiten met ingang van 1 januari 2006 beëindigd. Indien in het betreffende pand opnieuw activiteiten met consumentenvuurwerk zouden worden ontwikkeld dan moet voldaan worden aan het Vuurwerkbesluit, hetgeen betekent dat de veiligheidscontour niet zullen zijn gelegen over (geprojecteerde) kwetsbare – of beperkt kwetsbare objecten. In het kader van de ruimtelijke ordening hoeven geen verdergaande maatregelen te worden getroffen.

#### **3.3 Risicovolle inrichtingen volgens het Besluit externe veiligheid inrichtingen**

Ingevolge artikel 2 van het Bevi is het besluit van toepassing op gronden binnen het plangebied, voor zover die gronden zijn gelegen binnen het invloedgebied van een inrichting als bedoeld in artikel 2, eerste lid. Middels artikel 2 worden de volgende inrichtingen aangewezen waarvan het invloedsgebied is gelegen over het plangebied:

1. BRZO1999 - inrichting (Bevi, artikel 2, eerste lid, onderdeel a)
  - a. **Stahl Europe B.V., Sluisweg 10 te Waalwijk, (verder: Stahl)**
  - b. **DSM NeoResins B.V., Sluisweg 12 te Waalwijk (verder: NeoResins)**
2. Transportbedrijf voor gevaarlijke stoffen (Bevi, artikel 2, eerste lid, onderdeel b)

**Het Regionaal Overslag Centrum Waalwijk, Emmikhovenseweg 8 te Waalwijk.**

3. Een lpg-tankstation (Bevi, artikel 2, eerste lid, onderdeel f)

**Tankstation A. Coppens B.V., Winterdijk 25 te Waalwijk.**

4. Gasontvangststation (Bevi, artikel 2, tweede lid, onderdeel b)

**Gasontvangststation (Z184), van de Gasunie, gelegen aan het Unnaplein.**

Ook kunnen op termijn bij ministeriële regeling (artikel 2, lid 1 onder d en h van het Bevi) inrichtingen worden aangewezen waarvan het plaatsgebonden risico, buiten de inrichting, hoger kan zijn dan  $10^{-6}$  per jaar. Onduidelijk is welke inrichtingen via een ministeriële regeling worden aangewezen. Daarom is middels nader onderzoek die inrichtingen bij de risicobeoordeling betrokken die buiten het plangebied zijn gelegen doch waarvan wordt aangenomen dat ze een aanmerkelijk invloedsgebied<sup>4</sup> hebben.

---

<sup>4</sup> Invloedsgebied: gebied waarin volgens ministeriële regeling personen worden meegeteld voor de berekening van het groepsrisico;

5. Gaswinnings- en behandelingsinstallatie (Bevi, mogelijk artikel 2, eerste lid, onderdeel d.

**Wintershall B.V., Weteringweg 25 te Waalwijk.**

### 3.4 *Beoordeling risicovolle inrichtingen*

Met betrekking tot de hiervoor genoemde inrichtingen wordt het volgende overwogen.

#### **Ad. 1a Stahl, Sluisweg 10**

De inrichting is gelegen op industrieterrein “Haven” op circa 200 meter ten noordwesten van het plangebied. Het bedrijf produceert hoogwaardige coatings, kleurstoffen en proceschemicaliën voor de leer-, kunststof- en textielindustrie.

Bij besluit van 11 maart 2003 heeft het bevoegd gezag in het kader van de Wet milieubeheer (Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant) een revisievergunning verleend als bedoeld in artikel 8.4 van de Wet milieubeheer. Een tweetal veranderingen die geen dan wel uitsluitend gunstige gevolgen voor het milieu hadden, zijn gemeld middels artikel 8.19 van de Wet milieubeheer.

Uit de vergunning blijkt dat de inrichting valt onder de bepalingen van het Besluit Risico's Zware Ongevallen 1999. Door wijzigingen in de drempelwaarden tabel in het BRZO op 26 september 2006 overschrijdt de vergunde hoeveelheid gevaarlijke stoffen de hoge drempelwaarden voor een of meer gevaarlijke stoffen uit bijlage I (kolom 3) van het besluit.

Op basis hiervan dient Stahl te beschikken over:

- a. een preventiebeleid zware ongevallen en een veiligheidsbeheersysteem (PBZO);
- b. veiligheidsrapport;
- c. een actuele stoffenlijst;
- d. een intern noodplan.

Op grond van het Bevi wordt de inrichting (artikel 2, eerste lid, onderdeel a) aangewezen als een inrichting waarvan de externe veiligheidsrisico's betrokken moeten worden bij het opstellen van het bestemmingsplan.

#### Kwantitatieve risicoanalyse (QRA)

Omdat activiteiten van Stahl externe veiligheidsrisico's met zich meebrengt voor het onderhavige plangebied, heeft Tebodin in opdracht van de gemeente, middels een QRA, de risico's van de vergunde situatie in kaart gebracht. Het bedrijf beschikt over een revisievergunning van 11 maart 2003. Dit besluit is gehanteerd als uitgangspunt bij het laten opstellen van de QRA. De QRA is uitgevoerd volgens CPR 18 ('Paarse Boek') en de Risicoanalysemethodiek voor CPR 15 bedrijven. De berekeningen zijn uitgevoerd met de door de Nederlandse overheid geaccepteerde simulatieprogramma SafetiProfessional. Uit de QRA is gebleken dat het invloedsgebied van de inrichting wordt bepaald door een loodsbrand waarbij 1,74 kg/s NO<sub>2</sub> vrijkomt. Daarmede reikt het invloedsgebied tot over het plangebied en moeten de externe veiligheidsaspecten van de inrichting bij het plan betrokken worden.

Uit de QRA komt naar voren dat de plaatsgebonden risicocontour van 10<sup>-5</sup>/jaar reikt over zeven omringende bedrijven op het industrieterrein Haven. Tevens blijkt dat de risico's in het plangebied niet leiden tot een plaatsgebonden risico hoger dan 10<sup>-5</sup> per jaar.

De  $10^{-6}$ /jaar contour heeft in de richting van het centrum een contour van 800 meter, die reikt tot halverwege het plangebied. Binnen deze contour zijn kwetsbare bestemmingen binnen het onderhavige plangebied gelegen en geprojecteerd.

Het hoogste groepsrisico, veroorzaakt door Stahl, wordt voor bereikt voor groepen van 10 tot 20 personen. Het daarbij behorende groepsrisico ligt een factor dertig boven de oriëntatiewaarde.

Op grond artikel 5, lid 1, van het Bevi moet het plan worden getoetst aan de grenswaarden uit artikel 8. Met het bevoegd gezag in het kader van de Wet milieubeheer (de provincie) is op basis van de QRA vastgesteld dat binnen de  $10^{-6}$ /jaar contour van Stahl meerdere kwetsbare - en beperkt kwetsbare objecten zijn gelegen. Op grond van de saneringsparagraaf uit het Bevi (artikelen 17 en 18) moet uiterlijk 1 januari 2010 worden voldaan aan de grenswaarde van  $10^{-6}$ /jaar. Tevens is daarbij vastgesteld dat de sanering uitsluitend gerealiseerd kan worden door het treffen van saneringsmaatregelen binnen de inrichting van Stahl. De provincie is van oordeel dat de verplichtingen die voortvloeien uit de artikel 17 en 18 gerealiseerd moeten worden binnen het kader van artikel 4 van het Bevi, en derhalve middels een procedure in het kader van de Wet milieubeheer. De provincie heeft in dit kader een saneringsprogramma opgesteld.

Door toepassing van artikel 8.22 en/of 8.23 van de Wet milieubeheer zal zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 1 januari 2010, zich geen kwetsbare bestemming meer bevinden binnen  $10^{-6}$  contour. De ontwerpbeschikking van Stahl is op 27 juni gepubliceerd. De Ontwerp beschikking ligt vanaf 30 juni ter inzage.

In het saneringstraject wordt de meest dominante risicobron gesaneerd, het uitgangspunt hierbij is dat opslag van 64%-hydrazine hydraat in emballage niet langer in emballage in een CPR 15-2 loads wordt opgeslagen, maar in een ingeterpte opslagtank. In het plangebied zal hiermede uiterlijk 1 januari 2010 worden voldaan aan de  $10^{-6}$ /jaar grens- en richtwaarden voor kwetsbare – en beperkt kwetsbare objecten.

Het groepsrisico neemt hiermede ook zodanig af dat deze blijft onder de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico, te weten een factor 40 onder deze waarde.

Op grond van het voorgaande is het aanvaardbaar dat het plaatsgebonden risico in afwijking van het bepaalde in artikel 8. lid 1, van de Bevi voor een periode van maximaal 3 jaar ten hoogste  $10^{-5}$  per jaar mag zijn.

Conclusie: De externe veiligheidsaspecten van de risicovolle inrichtingen in en in de directe omgeving van het plangebied leiden niet tot onaanvaardbare veiligheidsrisico's in het plangebied.

#### **Ad. 1b DSM NeoResins, Sluisweg 12**

Evenals Stahl is onderhavige inrichting is gelegen op industrieterrein "Haven" op circa 450 meter ten noordwesten van het plangebied. Dit bedrijf produceert halffabrikaten (kunstharsen, bindmiddelen en additieven ) voor de drukinkt-, verf- en lijmindustrie.

#### Huidige vergunnings situatie

Op 20 juli 2004, kenmerk 1012578, heeft Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant een revisievergunning verleend als bedoeld in artikel 8.4 van de Wet milieubeheer.

Op 12 mei 2006, kenmerk 1193434, heeft Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant een veranderingsvergunning in het kader van de Wet milieubeheer.

Ook hebben Gedeputeerde Staten van NeoResins meldingen ingevolge artikel 8.19 van de Wet milieubeheer ontvangen te weten op 6 september 2006, kenmerk 1126388 en 3 september 2007, nr. 1326422.

Tot slot heeft op 17 januari 2008, kenmerk 1365964, Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant een veranderingsvergunning verleend in het kader van de Wet milieubeheer voor de uitbreiding van het emulsiefabriek met twee productielijnen.

Uit de vergunning blijkt dat de inrichting valt onder de bepalingen van het Besluit Risico's Zware Ongevallen 1999. Aan de hand van de vigerende Wm-vergunning en de kennisgeving op grond van het BRZO '99 is vastgesteld dat artikel 8 van het BRZO '99 (verplichting tot het opstellen van een veiligheidsrapport) op de inrichting van toepassing is. Op basis hiervan dient NeoResins te beschikken over:

1. een preventiebeleid zware ongevallen en een veiligheidsbeheersysteem (PBZO);
2. een veiligheidsrapport (VR);
3. een actuele stoffenlijst;
4. een intern noodplan.

Aan de milieuvergunning van 20 juli 2004 en van 17 januari 2008 zijn kwantitatieve risico analyses (QRA) verbonden. Ook de milieuvergunning van 17 januari 2008 maakt middels een QRA de externe veiligheidsaspecten inzichtelijk. Het bevoegd gezag heeft vastgesteld dat de uitwerking van de QRA's correct zijn uitgevoerd.

Op grond van het Bevi wordt de inrichting (artikel 2, eerste lid, onderdeel a) aangewezen als een inrichting waarvan de externe veiligheidsrisico's betrokken moeten worden bij het opstellen van het bestemmingsplan.

#### Kwantitatieve risicoanalyse (QRA)

Ten tijde van het ter inzage liggen van het ontwerpbestemmingsplan werden op grond van de QRA uit de revisievergunning van 20 juli 2004 de externe veiligheidsaspecten van dit bedrijf betrokken omdat voor de inrichting een invloedsgebied was vastgesteld van 3.150 m. Het invloedsgebied reikte tot over het volledige plangebied en derhalve moesten de externe veiligheidsaspecten van de inrichting bij het planvorming betrokken worden.

Met de milieuvergunning van 17 januari 2008 zijn de externe veiligheidsaspecten opnieuw onderzocht en vastgesteld. Bij het uitwerken van de risicoscenario's is gebruik gemaakt van het door de minister goedgekeurde rekenpakket SAFETI-NL.

Uit de QRA blijkt het grootste scenario betreft het uitstromen van propyleenimine. Door het treffen van maatregelen neemt de invloedsgebied uiteindelijk af tot 165 meter uit het emulsieproductiegebouw.

Uit de QRA blijkt dat de  $10^{-6}$  niet buiten de grens van de inrichting komt. Tevens blijkt dat mede door de getroffen maatregelen het groepsrisico meer dan een factor 1.000 onder de oriëntatiewaarde blijft.

#### **Conclusie:**

Het invloedsgebied van de NeoResins reikt niet meer tot aan het plangebied en derhalve worden externe veiligheidsaspecten hiervan, conform artikel 3, lid 2 van het Bevi, niet bij het opstellen van het bestemmingsplan betrokken.

## **Ad. 2. Regionaal Overslag Centrum B.V., Emmikhovensestraat 8**

De inrichting is gelegen op industrieterrein "Haven" op circa 450 meter ten noordwesten van het plangebied. De inrichting is een stuwadoorsbedrijf voor met name de overslag van containers met reguliere handelsgoederen waaronder gevaarlijke stoffen. Bij besluit van 28 januari 2003, is voor de betreffende inrichting in het kader van de Wet milieubeheer een veranderingsvergunning verleend waarmee ook de op- en overslag van gevaarlijke stoffen kan plaatsvinden.

### **Kwantitatieve risicoanalyse (QRA)**

Bij de aanvraag om milieuvergunning is een kwantitatieve risicoanalyse gevoegd. Het invloedsgebied (1% letaliteitsgrens) reikt tot 1920 meter uit de inrichting en derhalve moeten de risico's van het onderhavige stuwadoorsbedrijf betrokken worden bij de planvorming. Uit risicoanalyse blijkt dat de  $10^{-6}$  pr-contour reikt tot circa 350 meter uit de inrichting. Derhalve kan worden gesteld dat het plaatsgebonden risico ten gevolge van deze inrichting in het plangebied niet wordt overschreden.

Uit de risicoanalyse blijkt dat, in de bestaande situatie, binnen het invloedsgebied voor het bedrijventerrein is uitgegaan van een bedrijventerrein met een personendichtheid van 40 <sup>pers.</sup>/<sub>ha</sub>. Voor de populatie binnen het invloedsgebied ten zuiden van de A59 is uitgegaan van een "druk"woongebied met circa 25% hoogbouw; conform CPR 16 is een personendichtheid gehanteerd van 70 <sup>pers.</sup>/<sub>ha</sub>. Uit de risicoanalyse blijkt dat het berekende groepsrisico de oriënterende normwaarden niet overschrijdt. Uit de FN-curve behorende bij de risicoanalyse blijkt het groepsrisico ten minste een factor zeventig onder de oriënterende waarde blijft, voor groepen van 15 personen en meer is dit zelfs meer dan een factor 100.

Het bestemmingsplan voorziet dat het gebied dat wordt ingesloten door de Taxandriaweg (aan de noordzijde), de Emmikhovensestraat (westzijde) en het invloedsgebied van de onderhavige inrichting, wordt herbestemd. In het betreffende gedeelte van het plangebied is de bouw van 25.000 m<sup>2</sup> kantoren voorzien. Hierdoor zal de personendichtheid in het betreffende gebied toenemen van circa 85 tot circa 140 <sup>pers.</sup>/<sub>ha</sub>.

Duidelijk is dat de wijziging in de personendichtheid redelijk gering is. Gelet op de FN-curve voor de berekening van het groepsrisico mag worden aangenomen dat door de betreffende wijziging in het plangebied, het groepsrisico t.g.v. de onderhavige inrichting geen noemenswaardige wijziging zal ondergaan.

### **Conclusie:**

Het invloedsgebied van het Regionale Overslag Centrum reikt tot over het plangebied. De  $10^{-6}$  plaatsgebonden risicocontour reikt niet tot aan het plangebied en de situering van kwetsbare – en beperkt kwetsbare objecten in het plangebied is planologisch aanvaardbaar. Het groepsrisico voor het plangebied, t.g.v. het RO, blijft ver onder de oriëntatiewaarde en is aanvaardbaar.

## **Ad. 3. Tankstation A. Coppens B.V., Winterdijk 25**

In het noordwesten van het plangebied is aan de Winterdijk 25 gevestigd een tankstation voor motorbrandstoffen, inclusief lpg. Het betreffende tankstation heeft een ondergrondse opslag van 20 m<sup>3</sup> lpg. De lpg-doorzet bedraagt minder dan 1.000 m<sup>3</sup> per jaar. Voor lpg-tankstations is het niet toegestaan de ligging van de  $10^{-5}$  en de  $10^{-6}$  PR-contour per situatie te berekenen. Deze berekeningen zijn reeds uitgevoerd en in afstanden uitgedrukt. De contouren voor nieuwe – en bestaande situaties zijn opgenomen in de tabellen 1 en 2a van bijlage 1 van het Revi.

### Plaatsgebonden risico

Op 27 oktober 2004 is de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi) in werking getreden. Op 22 juni 2005 is een convenant overeengekomen tussen de overheid en de lpg-branche met betrekking tot de oplossing van een aantal resterende knelpunten op het gebied van de externe veiligheid van lpg-tankstations. De veiligheid op en rond lpg-tankstations zou aanmerkelijk worden verbeterd o.a. middels het toepassen van een verbeterde vulslang en de lpg-tankauto's worden voorzien van een hittewerende bekleding.

Naar aanleiding van de uitkomsten van het convenant is op 20 maart 2007 het gewijzigde Revi gepubliceerd. Deze is op 1 juli 2007 in werking getreden. Door onder meer de genoemde voorzieningen zijn de afstanden van de  $10^{-6}$ -contour rondom het vulpunt voor bestaande lpg tankstations gewijzigd. Tabel 2a van het Revi voor bestaande situatie geeft de veiligheidsafstanden in meters tot kwetsbare objecten, waarbij wordt voldaan aan de grenswaarde  $10^{-6}$  per jaar, onderscheidenlijk de richtwaarde  $10^{-6}$  per jaar, e.e.a. afhankelijk van de doorzet aan lpg op jaarbasis.

Op grond van de artikel 17 en 18 van het Bevi moet het bevoegd gezag er voor zorgen dat er uiterlijk 1 januari 2010 er geen kwetsbare objecten meer zijn gelegen binnen de  $10^{-6}$ -contour.

Binnen de pr-contour  $10^{-5}$  van 25 m, gemeten vanuit het vulpunt, is een kwetsbaar object gelegen in de vorm van een woning van derden (Winterdijk 26), ook bevindt zich hier een beperkt kwetsbaar object gelegen in de vorm van een bedrijfspand.

Binnen de saneringscontour bevinden zich kwetsbare - en beperkt kwetsbaar objecten.

De gemeente Waalwijk moest, als bevoegd gezag in het kader van de Wet milieubeheer, zorgdragen dat de veiligheidsrisico's zouden worden gesaneerd. Bij het opstellen van het ontwerpbestemmingsplan was de de situering van het lpg-gedeelte van het tankstation in zijn omgeving zodanig, dat mede gelet op de planologische opbouw van omgeving, een verdere continuering van deze activiteiten uitgesloten zou zijn.

Het genoemde convenant lpg-autogas zorgt voor een verbetering van de veiligheid op en rondom lpg-tankstations. De lpg-sector treft veiligheidsmaatregelen en zorgt ervoor dat de resterende veiligheidsknelpunten worden opgelost. Bij de veiligheidsmaatregelen gaat het om een verbeterde vulslang en losproces en het aanbrengen van een hittewerende coating op de lpg-autogas tankauto's. Doordat de lpg-sector deze maatregelen treft, zijn de veiligheidsafstanden in de Wijzigingsregeling externe veiligheid inrichtingen (Wrevi) kleiner geworden. Deze gewijzigde veiligheidsafstanden voor bestaande lpg-tankstations zijn te vinden in tabel 2a.

**Tabel 2a.**

| Afstanden in meters tot kwetsbare objecten,<br>waarbij wordt voldaan aan de grenswaarde $10^{-6}$ per jaar (bestaande situaties). |                              |                                        |                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------|
| Doorzet lpg in m <sup>3</sup> per<br>jaar                                                                                         | Afstand (m) vanaf<br>vulpunt | Afstand (m) vanaf<br>ondergrondse tank | Afstand (m) vanaf<br>afleveringszuil |
| < 500 m <sup>3</sup>                                                                                                              | 40                           | 25                                     | 15                                   |
| 500 tot 1.000 m <sup>3</sup>                                                                                                      | 35                           | 25                                     | 15                                   |
| 1.000 tot 1.500 m <sup>3</sup>                                                                                                    | 25                           | 25                                     | 15                                   |

Op basis van de gewijzigde Revi is uitgebreid overleg gevoerd met de vergunninghouder van het lpg-tankstation. Uit het overleg is komen vast te staan dat het opheffen van de lpg-activiteiten een niet haalbare optie is.

De vergunninghouder is met de lpg-branche van oordeel dat de sanering van het lpg-tankstation in het kader van de Wet milieubeheer voorziet in voldoende mate in een effectief traject voor het opheffen van deze onvoldoende veilige situatie. In het kader van de ruimtelijke ordening mag de sanering als redelijkerwijs te verwachten ontwikkeling worden aangemerkt. De sanering van de onderhavige situatie wordt mede verankerd in de milieuvergunning van het onderhavige tankstation. Hiervoor is op 8 oktober 2007 een aanvraag ingediend in het kader van de Wm voor het veranderen van de inrichting.

De veranderingen omvatten:

- verplaatsing van het vulpunt van de ondergrondse lpg-tank,
- verplaatsen van aansluitpunten van leidingen op de ondergrondse lpg-tank,
- het toevoegen van de bedrijfswoning Poststraat 1 aan de inrichting;
- het beperken van de lpg-doorzet op jaarbasis tot maximaal 1.000 m<sup>3</sup>;
- het beperken van het groepsrisico door het vullen van de lpg-tank uitsluitend uit te voeren in de dagperiode dat kantoren, winkels en horecabedrijven niet geopend zijn.

De milieuaanvraag voldoet aan het uitgangspunt dat binnen de 10<sup>-6</sup> pr-contour van het lpg-tankstation (vulpunt, tank en afleveringszuil) geen bestaande kwetsbare bestemmingen aanwezig zijn of zijn geprojecteerd. Binnen de 10<sup>-6</sup> pr-contour van het lpg-tank is een beperkt kwetsbaar object aanwezig in vorm van een magazijn met een oppervlakte van 450 m<sup>2</sup>.

Op 27 mei is de veranderingsvergunning Wet milieubeheer verleend aan A. Coppens B.V., Winterdijk 25 te Waalwijk.

Indien naar aanleiding van de verleende milieuvergunning niet om een voorlopige voorziening wordt verzocht/beroep wordt ingesteld, treedt de milieuvergunning op 12 juli 2008 in werking

In het onderhavige plan is in de Taxandriazone een kantoor is geprojecteerd. In het vigerende bestemmingsplan zijn deze gronden bestemd voor Maatschappelijke doeleinden: educatieve, medische, sociale, culturele en religieuze doeleinden, met de daarbij behorende gebouwen. Op de betreffende locatie bevonden zich een school en een medisch kinderdagverblijf. Het betreft hier met name personen die, uit hoofde van hun fysieke gesteldheid, bijzondere bescherming behoeven (kinderen en minder valide personen). Ook moet worden opgemerkt dat de aldaar aanwezige personendichtheid beperkt was in vergelijking met het feitelijk beschikbare bouwvolume aan scholen e.d. en de toegestane bebouwingsmogelijkheden op grond van de vigerende bestemmingen.

Bij de uitwerking van het bestemmingsplan is voor de Taxandriazone bepaald dat deze gronden niet meer in hoofdzaak in gebruik moeten zijn bij personen die, uit hoofde van hun fysieke gesteldheid, bijzondere bescherming behoeven, zoals ouderen, kinderen en minder valide personen. Tevens is de afstand tussen het bouwblok en het vulpunt met 15 meter vergroot van 33 tot 48 meter.

Voor nieuwe situaties, zoals het geprojecteerde kantoor, zijn de veiligheidsafstanden uit tabel 2a van het Revi van toepassing. In deze tabel is nog geen rekening is gehouden met de veiligheidsmaatregelen zoals die zijn vastgelegd in het lpg-convenant. Deze maatregelen (aan tankauto's en afleverslang) zullen waarschijnlijk vóór 1 januari 2010 zijn getroffen waarna de

verschillen tussen bestaande - en nieuwe situaties komen te vervallen. Bij een doorzet van minder dan  $1.000 \text{ m}^3$  per jaar bedraagt de veiligheidsafstand ( $10^{-6}$  –contour) 45 meter gemeten vanuit het vulpunt van de tank. Het kantoor is gesitueerd op 48 meter uit het vulpunt en de plaatsgebonden risico's voldoen derhalve aan de grenswaarde die gesteld moet worden voor deze nieuwe situatie.

Conclusie: De plaatsgebonden risico's voor het nieuw geprojecteerde kantoor voldoet aan de grenswaarde voor nieuwe situaties.

### Kwantitatieve risicoanalyse (QRA)

#### Groepsrisico.

T.b.v. het vaststellen van het bestemmingsplan is het groepsrisico berekend middels het uitvoeren van een risicoanalyse(QRA) door het ingenieursbureau Oranjewoud. Dit is een analyse van de bedrijfsactiviteiten die leidt tot de definitie van een groep representatieve ongevalsscenario's. Bij de QRA is uitgegaan van het plaatsvinden van ongewenste gebeurtenissen tijdens de normale bedrijfssituatie. Ongewenste gebeurtenissen zijn gebeurtenissen, die direct leiden tot het vrijkomen van gevaarlijke stoffen. De QRA is als document aan onderhavige besluit verbonden.

Voor het groepsrisico zijn in de QRA zijn vier varianten doorgerekend. Te weten:

- conform het oorspronkelijke bestemmingsplan, waarbij geen rekening is gehouden met het convenant aan maatregelen die de risico's op ongevallen met lpg-verlading beperken;
- conform het oorspronkelijke bestemmingsplan, waarbij rekening is gehouden met het convenant aan maatregelen die de risico's op ongevallen met lpg-verlading beperken;
- conform het ontwerpbestemmingsplan waarbij rekening is gehouden met de projectie van een kantoor van  $9.000 \text{ m}^2$ , waarbij rekening is gehouden met het convenant aan maatregelen;
- conform het ontwerpbestemmingsplan waarbij rekening is gehouden met de projectie van een kantoor van  $11.000 \text{ m}^2$ , waarbij rekening is gehouden met het convenant aan maatregelen.

Uit figuur 4.2 uit de QRA blijkt dat het berekende groepsrisico de oriëntatiewaarde van het groepsrisico overschrijdt in de oorspronkelijk (vergunde) situatie waarbij de maatregelen uit het convenant niet zijn meegenomen. Uit het onderzoek blijkt dat oriëntatiewaarde voor groepen van 200 á 300 personen met een factor 15 á 20 wordt overschreden. Toepassen van de maatregelen leidt tot een substantieel lager groepsrisico, waarbij het hoogste groepsrisico optreedt voor een groep van 150 personen. Het groepsrisico de groep ligt op  $2 \times 10^{-8}$ /jaar, hetgeen circa 50 % van de oriëntatiewaarde is ( $4 \times 10^{-8}$ /jaar).

Inpassing van een kantoor in het bestemmingsplan leidt tot een hoger groepsrisico, aangezien er een groter aantal mensen aanwezig zullen zijn dan in de oorspronkelijke bestemmingen van een kinderdagverblijf en een school. Het groepsrisico raakt voor een groep van 250 personen de oriëntatiewaarde. In de bestaande situatie werd slechts een zeer beperkt deel van het bouwvolume binnen het invloedsgebied uitgenut.

Met betrekking tot de acceptatie van het groepsrisico is het van groot belang dat door de bestemmingswijziging in het invloedsgebied geen objecten meer zullen zijn gelegen waar

verminderd zelfredzame personen aanwezig zijn. Door middel van het gewijzigde bestemmingsplan wordt dit bereikt.

Gezien voorgaande is de toename van het groepsrisico tot aan de oriëntatiewaarde aanvaardbaar. De acceptatie van het groepsrisico wordt nader in hoofdstuk 5. Bij de invulling van deze verantwoording wordt aandacht besteed aan de zelfredzaamheid van aanwezigen in de omgeving en de bereikbaarheid van de locatie in geval van een calamiteit op het tankstation.

#### **Conclusie:**

Het optredende groepsrisico is aanvaardbaar.

#### **Ad. 4. Gasontvangststation Gasunie, Unnaplein**

Aan het Unnaplein is gelegen een gasontvangststation van de N.V. Nederlandse Gasunie. Het gasontvangststation moet worden aangemerkt als een inrichting als bedoeld in artikel 8.1 van de Wet milieubeheer. In de inrichting wordt aardgas in druk gereduceerd en wordt de gashoeveelheid gemeten. Op 6 mei 2002 heeft de genoemde N.V. een melding ingediend in het kader het Besluit voorzieningen en installaties. In het kader van artikel 1.2, onderdeel 10°, van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Barim) moet dit ontvangststation worden aangemerkt als een type B inrichting waarvoor de vergunningsplicht als bedoeld in artikel 8.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer is komen te vervallen. Het gasontvangststation heeft een aanvoerdruk van 40 bar en ontwerpcapaciteit van meer dan 6.000 m<sup>3</sup>/h en moet in het kader van het besluit als een categorie C station worden aangemerkt. Het station moet bij voortduring voldoen aan de artikelen 3.1.1 en 3.2.2 van het Barim. Daar wordt onder andere bepaald dat voldaan moet worden aan veiligheidsafstanden t.o.v. woningen en objecten categorie I en categorie II. Binnen de hoogste veiligheidsafstand van 15 meter is geen van de genoemde objecten gelegen, de kortste afstand bedraagt 20 meter. Artikel 2, tweede, onderdeel d, van het Bevi bepaald, dat de veiligheidsafstanden krachtens besluiten ingevolge artikel 8.40 van de Wet milieubeheer, bij de besluitvorming in het kader van bestemmingsplannen, in acht genomen moeten worden als grens- en richtwaarden. Bij Koninklijk Besluit van 27 oktober 2004, houdende vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van het Bevi, is bepaald dat het genoemde besluit in werking treedt met uitzondering van onder andere artikel 2, tweede lid, onderdeel b. Blijkens de nota van toelichting wil de regering dit onderdeel in werking laten treden nadat is vastgesteld dat de bedoelde veiligheidsafstanden overeenkomen met de in het Bevi gestelde grens- en richtwaarden voor kwetsbare - en beperkt kwetsbare objecten.

#### **Conclusie:**

De veiligheidsafstanden voor het gasontvangststation worden niet overschreden, en omdat in de betreffende omgeving geen nieuwe ontwikkelingen zijn voorzien, moet worden geoordeeld dat deze bestaande situatie voldoende veilig is.

#### **Ad. 5. Wintershall B.V. aan de Weteringweg 25**

De inrichting is bestemd voor het produceren, drogen, meten en afvoeren van aardgas en het opslaan, meten en afvoeren van het hierbij afgescheiden condensaat en formatiewater en is gelegen 400 meter ten noorden van het plangebied. De installatie heeft een capaciteit van 1,65 x 10<sup>6</sup> Nm<sup>3</sup> aardgas per dag. Per dag wordt circa 100 m<sup>3</sup> condensaat en 15 m<sup>3</sup> formatiewater geproduceerd. Het ontvlammingspunt van het condensaat ligt op ongeveer 56 ° C.

In verband met het opstellen van een Arbeidsveiligheidsrapport (AVR) heeft men voor de inrichting Kwantitatieve Risico Analyse uitgevoerd. Uit het onderzoek blijkt dat de plaatsgebonden risicocontouren voor de betreffende locatie een maximale afstand hebben van:

- 40 meter voor de  $10^{-6}$  pr-contour; en
- 90 meter voor de  $10^{-8}$  pr-contour. Een en ander gemeten van uit de oostelijke erfscheiding van de inrichting. Uit het onderzoek blijkt tevens dat het invloedsgebied van inrichting voornamelijk wordt veroorzaakt een vuurbal ten gevolge van het falen van het condensaatstelsel met een druk van 110 bar, de betreffende afstand van is 106 meter.

**Conclusie:**

Het invloedsgebied van de gaswinnings- en behandelingsinstallatie reikt niet tot aan het plangebied en derhalve worden externe veiligheidsaspecten hiervan, conform artikel 3, lid 2 van het Bevi, niet bij het opstellen van het bestemmingsplan betrokken.

#### **4. Externe veiligheidsaspecten vervoer gevaarlijke stoffen.**

##### *4.1 Spoorwegen en vliegvelden*

In Waalwijk of in haar directe omgeving zijn geen spoorwegen en vliegvelden gelegen die van invloed zijn op de externe veiligheid binnen het plangebied.

##### *4.2 Waterwegen*

Op circa 2.000 meter ten noorden van het plangebied is de waterweg “de Maas” gelegen. Over deze waterweg vindt het vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. Over de aard en omvang van de huidige en toekomstige vervoersstroom, de infrastructuur, de kans en de effecten van eventuele ongevallen zijn reeds gegevens beschikbaar. De provincie Noord-Brabant heeft op basis in het peiljaar 2002 een onderzoek ingesteld naar de risico's die verbonden zijn aan het vervoer van gevaarlijke stoffen door Noord-Brabant. Op basis van dit onderzoek is een de risicoatlas 2002 gepubliceerd. In beginsel zijn gegevens over vervoersstromen die niet ouder zijn dan vijf jaar in voldoende mate actueel. De risicoatlas geeft een adequaat beeld over de risico's ten gevolge van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de Maas.

Tabel 23 op pagina 161 van de risicoatlas geeft de resultaten van de berekening van het plaatsgebonden risico's over de Brabantse binnenwateren. De risico's zijn vastgesteld voor de PR-risico's van  $10^{-8}$ ,  $10^{-7}$ ,  $10^{-6}$  en  $10^{-5}$  per jaar. De Maas heeft ter plaatse van Waalwijk geen plaatsgebonden risico van  $1 \cdot 10^{-6}$  op de oever. De grenswaarde voor het plaatsgebonden risico, als gevolg van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de Maas, wordt niet overschreden.

In de risicoatlas is voor de Maas een groepsrisicoberekening uitgevoerd met een zeer hoge bevolkingsdichtheid van  $1.000 \text{ pers./ha}$ , direct op de over aan beide zijde van de vaarweg. De fictieve bevolkingsdichtheid leidt voor het betreffende vaarweg tot een groepsrisico kleiner dan 0,01 maal de oriënterende waarde. De oriënterende waarde voor het groepsrisico, als gevolg van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de Maas, wordt niet overschreden.

##### *4.3 Pijpleidingen voor het transport van gevaarlijke stoffen*

Ten noorden van het plangebied ligt een 250 mm gasleiding met een werkdruk van 80 bar. Deze leiding loopt parallel aan de A59 en heeft een invloedsgebied van 45 meter. De betreffende gasleiding is gelegen op 60 meter uit de noordelijke plangrens en behoeft, voor het onderhavige bestemmingsplan niet als relevante transportsas te worden betrokken.

Buiten het plangebied loopt door de Wilhelminastraat, ter plaatse van de overgang tussen het oostelijke trottoir en de rijweg, een aardgastransportleiding van de Gasunie. Deze leiding, met een werkdruk van 40 bar en een diameter van 150 mm, komt ter hoogte van de Bernhardstraat het plangebied binnen en loopt vervolgens over het Unnaplein naar het aardgasoverslagstation. Deze leiding is als planologisch relevante risicobronnen op de plankaart aangegeven. De toetsing van het plaatsgebonden risico is vervangen door toetsing aan grenswaarde afstanden uit de VROM-circulaire ‘Regeling inzake de zonering langs hogedruk aardgas transportleidingen’ van 26 november 1984’. Deze circulaire beoogt aan te geven op welke wijze een verantwoorde zonering kan worden toegepast langs nieuwe tracés van aardgastransportleidingen en bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van bestaande aardgastransportleidingen. De afstanden in deze circulaire zijn afhankelijk van druk

en diameter van de leiding. De in de circulaire opgenomen veiligheidsafstanden zijn gebaseerd op een plaatsgebonden risico van  $10^{-6}$  per jaar.

De betreffende aardgasleiding heeft een toetsingsafstand van 20 meter. Volgens de circulaire kunnen planologische, technische en economische belangen leiden tot kleinere afstand dan de toetsingsafstand. Aangezien het een bestaande situatie betreft moeten derhalve minimale afstanden worden aangehouden tot woonbebouwing en bijzondere objecten categorie I<sup>5</sup>, zie tabel 4 van de circulaire. Op basis hiervan moet een minimale afstand worden aangehouden van 7 meter t.o.v. woningen, flatgebouwen en bijzondere objecten I. In het plangebied zijn binnen deze afstand dergelijke objecten niet gesitueerd.

Objecten categorie II<sup>6</sup> moet op basis van de tabel worden gesitueerd op minimaal 4 meter uit de gasleiding. Ook objecten categorie II zijn niet aanwezig binnen deze afstand.

In de onderhavige situatie wordt voldaan aan de norm met betrekking tot het plaatsgebonden risico uit de eerder genoemde circulaire.

Onder andere naar aanleiding van de ontploffing van de aardgasleiding in Gellingen België werkt VROM aan nieuwe veiligheidsafstanden voor aardgasleidingen.

De veiligheidsafstanden moeten in acht worden genomen bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen vlakbij bestaande buisleidingen. Op ons verzoek heeft het RIVM de zogenaamde  $10^{-6}$  plaatsgebonden risicocontour van deze leiding vastgesteld. Binnen deze contour is er sprake van conserverend bestemmen, nieuwe ontwikkelingen zijn in het onderhavige plan binnen deze veiligheidsafstand niet voorzien.

Daar waar sprake is van conserverend bestemmen (bestaande situaties) kan het voorkomen dat niet wordt voldaan aan het basisveiligheidsniveau. De Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer heeft in zijn brief 'Stand van zaken aanpak buisleidingendossier' aangegeven dat hij voornemens is om het beleid voor buisleidingen in lijn te brengen met het externe veiligheidsbeleid, zoals dat na de vuurwerkramp in Enschede is vastgesteld voor alle activiteiten met gevaarlijke stoffen.

Dit betekent dat voor kwetsbare objecten, zoals woningen en scholen, in de omgeving van buisleidingen een grenswaarde gaat (afstand of zone) gelden op basis van het berekende plaatsgebonden risico PR  $10^{-6}$  (basisveiligheidsniveau). Binnen deze zone mogen geen kwetsbare objecten aanwezig zijn. Voor beperkt kwetsbare bestemmingen is deze afstand voor het plaatsgebonden risico een richtwaarde; dat wil zeggen dat de noodzaak van de aanwezigheid van een beperkt kwetsbare bestemming binnen de contour van PR  $10^{-6}$  gemotiveerd moet worden. Uit de brief blijkt dat daar waar sprake is van bestaande situaties die niet aan het basisveiligheidsniveau voldoen, de leidingexploitant voor de aanpak hiervan verantwoordelijk is. Daarbij hoort uiteraard een beoordeling van de kosten van die maatregelen op haalbaarheid en betaalbaarheid. Indien blijkt dat de benodigde maatregelen niet haalbaar en betaalbaar zijn, wordt in lijn met het externe veiligheidsbeleid voor andere activiteiten de oplossing gezocht in een nadere prioritering en fasering.

---

<sup>5</sup> Objecten categorie I: O.a. scholen, winkelcentra, verzorgingshuizen, hotels en kantoren voor meer dan 50 personen.

<sup>6</sup> Objecten categorie II: O.a. sporthallen, zwembaden, hotels, kantoren, horecabedrijven met minder dan 50 personen.

#### 4.4 Vervoer over de weg

##### Rijksweg A59

Ten noorden van het plangebied loopt de A59, deze vormt daar de noordgrens van het plangebied over het wegvak 115,000 km t/m 115,800 km. Over de A59 vindt het vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. Over de aard en omvang van de huidige en toekomstige vervoersstroom, de infrastructuur, de kans en de effecten van eventuele ongevallen zijn reeds gegevens beschikbaar. De provincie Noord-Brabant heeft op basis in het peiljaar 2002 een onderzoek ingesteld naar de risico's die verbonden zijn aan het vervoer van gevaarlijke stoffen door Noord-Brabant. Op basis van dit onderzoek is een de risicoatlas 2002 gepubliceerd. In beginsel zijn gegevens over vervoersstromen die niet ouder zijn dan vijf jaar in voldoende mate actueel. De risicoatlas geeft derhalve een adequaat beeld over de risico's die langs de A59 ter hoogte van het plangebied bestaan.

Tabel 10 op pagina 59 van de risicoatlas geeft de resultaten van de berekening van het plaatsgebonden risico's. De risico's zijn vastgesteld voor de PR-risico's van  $10^{-8}$ ,  $10^{-7}$  en  $10^{-6}$ . Deze zijn voor wegvak 18 gelegen op respectievelijk 200, 120 en 0 meter uit de route. In het plangebied zijn derhalve de plaatsgebonden risico's t.g.v. het vervoer van gevaarlijke stoffen over de A59 aanvaardbaar. Tabel 11 op pagina 62 van de risicoatlas toont de kilometervakken met hun groepsrisico. In de tabel is gebruik gemaakt van de rang<sup>7</sup> om de ligging van het berekende groepsrisico ten opzichte van de oriënterende waarde aan te geven. Het betreffende kilometervak heeft een negatieve waarde van -0,42 hetgeen correspondeert met  $\frac{1}{3}$  van de oriënterende waarde.

##### Kwantitatieve risico-analyse (QRA)

Als gevolg van de nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied tussen de Taxandriaweg en de Winterdijk neemt de personendichtheid in dit gebied toe van 85 tot 140  $\frac{\text{pers.}}{\text{ha}}$ , ter plaatse van de bebouwing tot 300  $\frac{\text{pers.}}{\text{ha}}$ . Door deze ontwikkelingen is een herbeoordeling van het groepsrisico noodzakelijk. Het groepsrisico voor deze nieuwe omstandigheden is gekwantificeerd middels het RisicoBerekeningsMethodiek II, versie 1.0.1, van 6 december 2004. Het programma voorziet in een gestandaardiseerde rekenmethodiek voor het berekenen van de risico's van vervoer van gevaarlijke stoffen. In eerste aanleg is voor de berekening is gebruik gemaakt van de transportintensiteiten van gevaarlijke stoffen uit de risico-atlas. Ook de ongevalsfrequentie en de kans op uitstroming van druk- en atmosferische tankwagens voor de A59 zijn hieraan ontleend. Wel is bij de berekening gebruik gemaakt van meer nauwkeurige gegevens m.b.t. bevolkingsdefinities m.b.t. het centrumplan en haar omgeving.

Naar aanleiding van de ingekomen zienswijze met betrekking tot dit onderwerp is nader onderzoek verricht. Hieruit is gebleken dat de Adviesdienst Verkeer en Vervoer van het ministerie van Verkeer en Waterstaat in juni en augustus 2006 nieuwe tellingen heeft verricht naar het vervoer van gevaarlijke stoffen o.a. over de A59 tussen de afrit 37 (Waalwijk) afrit 42 (Heusden). De aard van vervoerde stof bij het transport van bulkgoed wordt tijdens de tellingen geregistreerd door de GEVI-code (gevaarsindicatie) en het VN-nummer, die op vrachtwagen zijn aangebracht. Daar het transport een veelheid aan stoffen betreft, en het ondoenlijk is voor iedere stof afzonderlijk een berekening te maken, worden op basis van vergelijkbare stof-, gevaarseigenschappen en vervoerswijze een beperkt aantal stofcategorieën onderscheiden.

<sup>7</sup> De rang geeft een logaritmisches verband voor de mate van afwijking tussen het berekende groepsrisico en de oriënterende waarde.

De hoofdcategorieën zijn:

- GF brandbare gassen.
- GT toxische gassen
- LF brandbare vloeistoffen
- LT toxische vloeistoffen
- NR niet relevant.

Elke hoofdcategorie wordt met een cijfer onderverdeeld in subcategorieën. Hoe hoger het cijfer hoe gevaarlijker de stof in deze subcategorie. Daarnaast zijn een aantal gevaarlijke stoffen niet relevant voor de risicoberekening. Het betreft bijvoorbeeld corrosieve - of irriterende vloeistoffen die niet brandbaar en toxisch zijn. Deze stoffen worden ingedeeld in de categorie NR. Bij de risicoberekening beperkt dit zich tot het bulkvervoer van gevaarlijke stoffen. Het vervoer van stukgoed gevaarlijke stoffen(drums, vaten, gasflessen etc.) wordt niet beschouwd. Bij een ongeval met stukgoed zijn de afstanden tot waarop dodelijke effecten kunnen optreden klein. Het vervoer van stukgoed draagt daarom niet bij aan het risico op grotere afstand. In de risicoberekening wordt het transport van stukgoed niet meegenomen.

In de onderstaande tabel zijn de tellingen voor de jaren 2002 en 2006 naast elkaar geplaatst.

| Stofsubcategorie + voorbeeldstof | 2002 | 2006 |
|----------------------------------|------|------|
| GF1 (Ethyleenoxide)              |      | 0    |
| GF2 (Butaan)                     |      | 128  |
| GF3 (Propaan/lpg)                | 1732 | 1119 |
| GT1 (Koolmonoxide)               |      | 0    |
| GT2 (Methylmercaptaan)           |      | 0    |
| GT3 (ammoniak)                   |      | 0    |
| GT4 (Interpolatie GT3 en GT5)    |      | 0    |
| GT5 (Chloor)                     |      | 0    |
| LT1 (Acrylonitril)               | 0    | 147  |
| LT2 (Propylamide)                | 0    | 186  |
| LT3 (Acroleïne)                  |      | 0    |
| LT4 (Methylisocyanaat)           |      | 0    |
| LF1 (Dieselolie)                 | 5151 | 3275 |
| LF2 (Benzine)                    | 5992 | 5797 |

Uit het overzicht blijkt dat sprake is van een sterke afname van de stofsubcategorieën GF3 en LF1. Het transport van benzineachtige stoffen LF2 is nagenoeg ongewijzigd gebleven. Op basis van deze nieuwe transportgegevens is een eerdere risicoanalyse van 2 februari 2005 geactualiseerd. Uit deze berekening blijkt dat het plaatsgebondenrisico en het groepsrisico geen relevante wijziging hebben ondergaan. Zo heeft de A59 als gevolg van het vervoer van gevaarlijke stoffen geen  $10^{-5}$  en  $10^{-6}$  pr-contour. Verder is de gemiddelde afstand tot de contouren  $10^{-7}$  en  $10^{-8}$  iets afgenomen, respectievelijk voor de  $10^{-7}$ , van 74 tot 53 meter, en voor de  $10^{-8}$  van 154 tot 143 meter.

Uit de groepsrisicoberekening blijkt dat ter hoogte van het centrumgebied deze het hoogste is. Wel blijkt dat deze een factor vijf onder de oriëntatiewaarde blijft, zie de QRA.

**Conclusie:**

Langs de A59 ter hoogte van het plangebied is geen sprake van een plaatsgebonden risico van  $10^{-6}$  per jaar of hoger. De betreffende risico's voor kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten zijn derhalve aanvaardbaar. Het groepsrisico ter plaatse van het plangebied onderschrijdt de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico met een factor 5. Elementen zoals beperking van groepsrisico, zelfredzaamheid en hulpverlening bij rampen zullen bij de besluitvorming worden betrokken.

**Taxandriaweg, Wilhelminastraat en Mr. Van Coothstraat**

Het transport van goederen door het plangebied concentreert zich voornamelijk over de hiervoor genoemde transportassen. Om te kunnen bepalen of het vervoer van gevaarlijke stoffen over deze routes voldoet aan de externe veiligheidsnormen heeft een identificatie van de risico's over deze routes plaatsgevonden overeenkomstig de "Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen".

Uit de gemeentelijke verkeersmilieukaart blijkt dat deze wegen een verkeersintensiteiten hebben van respectievelijk 11.200, 9.100 en 6.400 motorvoertuigen per dag. Het percentage vrachtverkeer dagperiode bedraagt respectievelijk 1,2 %; 0,3 % en 0,3 %, voor de nachtperiodes zijn deze percentage respectievelijk 1,8 %; 0,0 % en 0,0 %. De betreffende wegen binnen het plangebied ontsluiten geen industrie- of bedrijventerreinen waar bedrijven zijn gevestigd die relevante gevaarlijke stoffen<sup>8</sup> in bulk aanvoeren. Wel wordt de Taxandriaweg gebezigd voor de bevoorrading van de in – of in de directe omgeving gelegen tankstations. Voor alle wegen binnen dit plangebied geldt een snelheidsbeperking tot maximaal 50 km per uur.

Op basis van de risicoatlas van de provincie Noord-Brabant kan worden vastgesteld dat het percentage vrachtverkeer met relevante gevaarlijke stoffen op de A59 en de N261, ten opzichte van het aldaar aanwezige zware vrachtverkeer, lager is dan respectievelijk 1% en 0,5%. Bij de identificatie van de risico's voor het plangebied is aangenomen dat het percentage vrachtwagens met relevante gevaarlijke stoffen 3% bedraagt, hetgeen een zeer conservatieve benadering is.

De onderstaande tabel geeft het aantal vrachtwagens per transportroute op jaarbasis. Tevens is daarvan afgeleid het aantal vrachtwagens met relevante gevaarlijke stoffen op basis van het 3% criterium. In kolommen 4 en 5 zijn de drempelwaarden voor respectievelijk lpg en alle relevante gevaarlijke stoffen samen opgenomen zoals die zijn opgenomen in CPR18.

| 50 km route       | Vrachtw./jaar | 3% VGS VRW | Drempel lpg | Drempel alle GVS |
|-------------------|---------------|------------|-------------|------------------|
| Taxandriaweg      | 43.680        | 1.311      | 8.000       | 22.000           |
| Wilhelminastraat  | 8.200         | 246        | 8.000       | 22.000           |
| Mr. van Coothstr. | 5.760         | 173        | 8.000       | 22.000           |

**Conclusie:**

Op basis van het toepassen van de vuistregels, zoals opgenomen in CPR18, mag worden aangenomen dat de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico en de oriëntatiewaarde voor

<sup>8</sup> Relevante gevaarlijke st.: Brandbare vloeistof LF, brandbaar gas GF, toxische vloeistof LT of toxisch gas GT.

het groepsrisico niet overschreden worden ten gevolge van het vervoer van gevaarlijke stoffen door het plangebied.

## 5. Verantwoording van de optredende groepsrisico's

### 5.1 Algemeen

Het Bevi en de Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen normeren het plaatsgebonden risico, waardoor in de ruimtelijke ordening duidelijkheid wordt geschapen ten aanzien van de in acht te nemen veiligheidsafstanden tussen risicobronnen en (beperkt) kwetsbare bestemmingen. Die 'duidelijk' geldt ten aanzien van het groepsrisico in mindere mate. De wetgever kiest bewust voor een niet-normatieve benadering van het groepsrisico, en geeft daarbij enige houvast door middel van de zogenaamde oriënterende waarde, maar verwacht veel van de verantwoordingsplicht groepsrisico zoals die in het Bevi en de nota-Rnvgs zijn opgenomen.

In dit besluit is in het kader van de verantwoording is in ieder geval betrokken:

- a. de aanwezige en de op grond van plan te verwachten personendichtheid in het centrumgebied;
- b. het groepsrisico dat wordt veroorzaakt door de betrokken inrichtingen alsmede door de transportassen voor gevaarlijke stoffen;
- c. de mogelijke maatregelen ter beperking van het groepsrisico die worden toegepast door degene die de inrichtingen drijven en de voorschriften die gelden voor de betrokken richtingen in het kader van milieu- en veiligheidswetgevingen;
- d. de maatregelen ter beperking van het groepsrisico die in het besluit zijn opgenomen;
- e. de voorschriften ter beperking van het groepsrisico die het bevoegd gezag voornemens is te verbinden aan de vergunningen van inrichtingen als bedoeld in artikel 5, eerste of tweede lid van het Bevi;
- f. de voor- en nadelen van andere maatregelen tot beperking van het groepsrisico in de nabije toekomst;
- g. de mogelijkheden en de voorgenomen maatregelen tot beperking van het groepsrisico in de nabije toekomst;
- h. de mogelijkheden tot de voorbereiding op de bestrijding van en de beperking van de omvang van een ramp of een zwaar ongeval als bedoeld in artikel 1, van de Wet rampen en zware ongevallen in de betrokken inrichtingen en transportassen die de groepsrisico's veroorzaken, en waarvan de gevolgen zich uitstrekken over het plangebied;
- i. de mogelijkheden voor personen die zich in het plangebied bevinden, om zich in veiligheid te brengen indien zich in de inrichtingen of op de transportassen een ramp of een zwaar ongeval voordoet.

### 5.2 Overwegingen t.a.v. de verantwoording

1. Alvorens besluitvorming op dit punt af te ronden is overleg gevoerd met de provincie als bevoegd gezag in het kader van de Wet milieubeheer voor de Stahl. Tevens is advies ingewonnen bij het bestuur van de regionale brandweer m.b.t. de groepsrisico's en de mogelijkheden tot de voorbereiding op de bestrijding van en de beperking van de omvang van een ramp of een zwaar ongeval.
2. In de onderhavige situatie is er sprake van een bestaande situaties, waarbij het evenwicht wordt verstoord door de komst van het Bevi en de Circulaire

Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen. De bestaande feitelijke situatie wordt weerspiegeld door bestaande risicovolle inrichtingen en - transportassen voor gevaarlijke stoffen en bestaande bestemmingen die via het voornamelijk conserverend bestemmen worden geactualiseerd.

Bij verdere overwegingen ten aanzien van het bepaalde onder a tot en met i wordt in het in het vervolg in sommige gevallen verwezen naar andere onderdelen van dit beleidsdocument alwaar de betreffende onderwerpen reeds eerder en voldoende uitvoerig aan de orden zijn geweest:

**Ad. a (Aanwezige en de te verwachten personendichtheid in het plangebied).**

Zie de beschreven huidige en toekomstige ruimtelijke situatie op paragraaf 2.2;

**Ad. b (Veroorzaakt groepsrisico door stationaire – en mobiele bronnen).**

Zie de beschrijvingen m.b.t. tot stationaire bronnen hoofdstuk 3;

**Ad. c (Maatregelen ter beperking van het groepsrisico).**

**1<sup>e</sup> Stationaire bronnen**

Zie met betrekking tot getroffen maatregelen hetgeen is beschreven m.b.t. de stationaire bronnen in hoofdstuk 3.

**Stahl**

Het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (Brzo 1999) stelt eisen aan het veiligheidsbeleid van bedrijven die op grote schaal met gevaarlijke stoffen werken. Het bedrijf Stahl valt onder dit besluit. Doelstelling is het voorkomen en beperken van ongevallen met gevaarlijke stoffen. Daartoe moet dit bedrijf beschikken over een veiligheidsbeleid, een veiligheidsbeheerssysteem en een veiligheidsrapport.

Ook voor de overheden gelden er verplichtingen op grond van dit besluit. Zij moeten met de door de bedrijven aangeleverde informatie:

1. nagaan of zware ongevallen kunnen overslaan naar buurbedrijven ('domino-effecten');
2. de aanvaardbaarheid van de risico's van een zwaar ongeval met gevaarlijke stoffen beoordelen;
3. de ruimtelijke ordening zo vormgeven dat de risico's voor de omgeving aanvaardbaar blijven;
4. een rampbestrijdingsplan opstellen.

De laatste verplichting komt voort uit het nieuwe Besluit rampbestrijdingsplannen inrichtingen (Bri), waarin verplichtingen zijn opgenomen voor de overheid ten aanzien van het opstellen en oefenen van rampbestrijdingsplannen bij een aantal Seveso II bedrijven. De Seveso II richtlijn is er ook op gericht burgers te informeren over de risicosituatie van bedrijven met gevaarlijke stoffen in grote hoeveelheden of van een erg gevaarlijke soort. Zo legt de overheid het veiligheidsrapport ter inzage voor burgers (met uitsluiting van eventuele vertrouwelijke gegevens). Burgers mogen ook commentaar leveren op dat rapport. Bovendien kunnen burgers bij een bedrijf een lijst inzien van de gevaarlijke stoffen die in dat bedrijf aanwezig zijn.

In Nederland brengt de Seveso II richtlijn ook een beperkte wijziging van het Besluit informatie inzake rampen en zware ongevallen (Bir) met zich mee. De overheid licht op grond

van dat besluit de betrokken burgers in over (mogelijke) ongevallen met gevaarlijke stoffen.

#### ROC Waalwijk

Voor de externe veiligheid werd het beoordelingskader van de aanvraag om milieuvergunning gevormd door de artikelen 8.8 tot en met 8.11 van de Wet milieubeheer. In de landelijke milieubeleidsuitgangspunten, zoals verwoord in de Nationale Milieubeleidsplannen, zijn voorts aandachtgebieden aangegeven, zoals externe veiligheid, waarmee bij de beoordeling van aanvragen om milieuvergunning rekening is gehouden. De milieuvergunning van ROC voorziet in voorschriften waarmee de volgende elementen dienaangaande zijn vastgelegd:

- De aanwezigheid van een bijgewerkt overzicht van de plaats, soort en inhoud van de binnen de inrichting aanwezige gevaarlijke stoffen;
- Een overzicht van de gevaarseigenschappen van de aanwezige gevaarlijke stoffen;
- Een jaaroverzicht van de gevaarlijke stoffen die in het afgelopen jaar zijn overgeslagen;
- Toegankelijkheid van het terrein voor hulpverleningsdiensten;
- Wijze van opstelling en de bereikbaarheid van de containers met gevaarlijke stoffen voor hulpverleningsdiensten;
- Eisen m.b.t. containers en insluitsystemen alsmede de etikettering ervan;
- Inspectie- en controleprogramma;
- Compartimenteringvoorzieningen om uitstromingen naar oppervlakte wateren en rioleringen te voorkomen;
- Het voorhanden hebben van een goedgekeurd calamiteitenplan wat jaarlijks moeten worden geoefend in samenwerking met de brandweer;
- Aanwezigheid van ter zake deskundige personen die bekend zijn met de aard en gevaaraspecten van de aanwezige gevaarlijke stoffen.

#### Tankstation Coppens B.V., Winterdijk 25.

Het onderhavige lpg-tankstation moet voldoen aan de eisen die zijn gesteld in het kader van de vigerende milieuvergunning en het Besluit lpg-tankstations milieubeheer. Tevens zal op basis van het lpg-convenant (gewijzigde REVI) die veiligheid op de lpg-tankstations verder worden verbeterd middels het toepassen van de verbeterde vulslang en de brandwerende coating op de tankauto.

Zoals eerder vermeld zal op grond van voorschrift 4.6.4 van bijlage I van dit Besluit lpg-tankstations milieubeheer het bovengrondse deel van de leidingen en de pomp bij het reservoir moeten zijn omgeven door een lamellenkast. De kast moet bestand zijn tegen een inwendige dynamische druk van 160 kPa (1,6 bar). De lamellen moeten naar buiten en omhoog gericht zijn. Hierdoor zullen de eventuele risico's van een fakkelbrand vanuit deze leidingen c.q. pomp in voldoende mate worden beperkt.

Het groepsrisico wordt in aanmerkelijk mate gereduceerd omdat de ondergrondse lpg-tank uitsluitend wordt gevuld in die periode van de dag dat de van kantoren, winkels en horecagelegenheden die zijn gelegen in het invloedsgebied gesloten zijn. Verder wordt opgemerkt dat de lpg-tank van Coppens niet zal worden gevuld op het moment dat het kantoor, winkels – en horecagelegenheden in het centrumgebied in gebruik zijn waardoor deze personen gevrijwaard blijven van de risico's van een fakkelbrand die zou kunnen ontstaan bij het vullen van de lpg-tank en een BLEVE van de lpg-tankauto. In de risicoscenario's wordt een BLEVE van lpg-tank wordt uitgesloten geacht omdat deze ondergronds is geïnstalleerd.

### Gasontvangststation (Z184), gelegen aan het Unnaplein.

Het betreft hier een inrichting die valt onder het Barim. In de nota van toelichting is aangegeven dat er geen algemeen geldende doelvoorschriften zijn opgenomen zijn opgenomen voor het thema externe veiligheid, bijvoorbeeld in de vorm van een risicocontour. Een dergelijk doelvoorschrift is voor de inrichting die onder dit besluit niet zinvol, omdat een dergelijke risicocontour in het algemeen binnen de inrichting of in sommige gevallen net buiten de inrichtingsgrens valt. Het uitgangspunt is dat het voldoen aan de stand der techniek ('brongericht') een afdoende bescherming biedt voor de omgeving en daarmee ook t.a.v. groepsrisicoaspecten.

### **Mobiele bronnen**

In de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen, gepubliceerd in de staatscourant van 4 augustus 2004, wordt in de paragraaf "effectgerichte maatregelen" (paragraaf 5.2.3) aangegeven dat voor de ruimtelijke ontwikkeling, t.o.v. transportassen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen, in principe geen beperkingen behoeven te worden gesteld indien die gebieden zijn gelegen op meer dan 200 meter van de route. Het betreffende gebied vangt aan ter hoogte van de Grotestraat, m.b.t. dat gedeelte van het gebied dat is gelegen op meer dan 200 meter kan worden gesteld dat deze qua ruimtelijke ontwikkeling voor wat betreft de personendichtheid en gebruik voornamelijk conserverend is bestemd.

In het gebied tussen de A59 en de Grotestraat worden over de eerste honderd meter, tussen de Taxandriaweg en Winterdijk, de vestiging van kantoren en woningen verwacht zoals beschreven onder toekomstige ontwikkelingen op pagina 4. Het gebied tussen de Winterdijk en de Grotestraat kent een conserverende bestemming m.b.t. gebruik en personendichtheden.

Bij het treffen van groepsrisico-reducerende maatregelen t.a.v. deze transportas is van belang dat over het betreffende wegvak met name transport van brandbare vloeistoffen en brandbare gassen<sup>9</sup> plaatsvindt. Tevens blijkt uit de risicoatlas dat over het betreffende baanvak geen of nagenoeg geen transport van toxische vloeistoffen plaatsvinden. Het voorgaande in samenhang met de mate van overschrijding van de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico leidt tot onze visie dat het treffen van aanvullende maatregelen i.v.m. de verspreiding van een toxische wolk niet noodzakelijk is.

Uit de risicoanalyse blijkt de effecten van een plasbrand en een fakkel niet zullen reiken tot aan de te bouwen kantoren en woningen. Het optredende groepsrisico wordt met name veroorzaakt bij een eventueel BLEVE bij een calamiteit met licht ontvlambare brandbare gassen. Met name bij een warme-BLEVE is sprake van een bepaald responstijd tussen de aanvang van het incident en het optreden van de BLEVE. De tijd is met name nodig om de tank en brandbare inhoud op te warmen tot een temperatuur waarbij de verweekte tankwand bezwijkt als gevolg van de druk in de tank. Aangenomen moet worden dat in deze tijd de personen in de directe omgeving van het incident zich in veiligheid kunnen brengen.

Bij het instantaan vrijkomen van de gehele inhoud van een tankwagen met brandbare gassen is een kans op een BLEVE<sup>10</sup> 0,084. Daarbij ontstaat een vuurbal met een straal van circa 85 meter, de afstand waarbij de warmtestraling zal zijn afgenomen tot de 35 kW/m<sup>2</sup> ligt op 60 meter uit de weg. Een BLEVE veroorzaakt ook een schokgolf. Uit resultaten van onderzoek blijkt effecten van de schokgolf op een afstand die overeenkomt met een warmtestraling van

<sup>9</sup> Brandbare vloeistoffen 5151 transporten LF1 en 5992 transporten LF2 aan brandbare gassen uit de klasse GF3 zijn 1732 transport vastgesteld.

<sup>10</sup> Boiling liquid expanding vapour explosion. Bijvoorbeeld de ontploffing van een vloeistof verdicht gas, zoals een LPG-tank

35 kW/m<sup>2</sup> zich bevindt tussen 0,1 en 0,03 bar. Bij die waarden kunnen ruiten breken, waardoor de beschermende werking van het bouwwerk wordt verminderd en scherven ontstaan. Personen in deze bouwwerken binnen 60 meter uit de weg behoeven aanvullende bescherming behoeven m.b.t. een dergelijk rampscenario.

Daarom is besloten om bijzonder aandacht te besteden aan nieuwe ontwikkelingen in dit gebied. Bij het beoordelen van bouwplannen in het betreffende gebied komen zaken aan de orde waardoor de veiligheidsrisico's in de objecten worden beperkt.

Bij een BLEVE heeft de invallende warmtestraling een relatief korte blootstellingstijd (circa 10 seconden) op het gebouw, bij het ontwerp van het gebouw moet worden voorzien dat de bouwkundige constructies van het gebouw in die tijd niet tot ontbranding kan komen en dat relevante zwakke geveldelen zoals ramen dermate zijn geprepareerd, dat deze geen aanleiding zullen geven tot scherfwerking. In het kader van relevante bouwaanvragen kan dit worden beoordeeld. Tevens is daarbij van belang dat:

- De kantoren worden uitgevoerd als hoogbouw, hierdoor wordt het achterliggende centrumgebied afgeschermd voor een eventuele invallende drukgolf en hittestraling als gevolg van een ramp of een zwaar ongeval op de A59.
- Personen in de kantoren zijn, met betrekking tot zelfredzaamheid, minder aangewezen is op hulp van derden en derhalve kwetsbaar als kinderen in de scholen en in het medisch kinderdagverblijf zoals die thans aanwezig. Daarbij is tevens van belang dat de betrokken personen beter voorbereid kunnen worden op een calamiteiten middels een bedrijfsnoodplan dat ook eventuele externe risico's kan betrekken.
- Het optimaal situeren van vluchtwegen in het betreffende gebied en in de kantoren waarbij ook aandacht wordt geschonken aan de onbrandbaarheid c.q. brandwerendheid van de vluchtweg en het aanbrengen van een overdruk ventilatiesysteem e.d.

#### **Ad. d. (maatregelen ter beperking groepsrisico)**

Zie de beschrijvingen m.b.t. tot stationaire bronnen op de pagina 9 t/m 17 en voor de mobiel bronnen de pagina's 18 tot en met 22. Het groepsrisico van betrokken inrichtingen bewegen zich op een aanvaardbaar niveau, hetgeen zich kenmerkt door aanmerkelijke onderschrijdingen van de oriëntatiewaarde.

Bij de herziening van het bestemmingsplan "Centrumgebied Waalwijk" is, naast de groepsrisico aspecten van de BEVI-inrichtingen, ook betrokken de externe veiligheidsaspecten van de Rijksweg A59. Het groepsrisico veroorzaakt door de A59 is niet zodanig dat de oriëntatiewaarde overschreden wordt. De oriëntatiewaarde wordt wel benaderd waardoor er sprake is van een aandachtssituatie hetgeen heeft geleid tot een verantwoorde besluitvorming op dit gebied. Daartoe zal onder andere bij de beoordeling van bouwaanvragen in een strook van 200 meter uit de A59 in het bijzonder aandacht worden besteed aan ontwikkelingen op dit gebied van het groepsrisico. Doel is het beperken van de veiligheidsrisico's in deze bouwwerken, om dit te bereiken komen daarbij zaken aan de orde zoals: het toepassen van bijzondere brandwerende constructies; het toepassen van antisplinter folie; situering en sturing van gebouwventilatiesystemen en het optimaal situeren van veilige vluchtwegen en de mogelijkheden tot de voorbereiding op de bestrijding en de beperking van de omvang van een ramp of een zwaar ongeval. Het gevolg is dat bij een dergelijke situatie de gebruikers van het pand een aanmerkelijk grotere overlevingskansen hebben en de kans op kwetsuren aanmerkelijk wordt gereduceerd. Daarnaast is dit een duidelijke verbetering ten opzichte van de bestaande situatie. De gebruikers van de kantoren hebben een grotere zelfredzaamheid t.o.v. de oorspronkelijke personen in scholen en het medisch kinderdagverblijf.

Verder is het bestemmingsplan zo opgebouwd de gronden die zijn gelegen binnen 200 meter uit de A59 niet in hoofdzaak in gebruik moeten zijn bij personen die, uit hoofde van hun fysieke gesteldheid, bijzondere bescherming behoeven, zoals ouderen, kinderen en minder valide personen. Daarom zijn de gronden in dit gebied niet bestemd voor het verblijf van zieken, ouderen, gehandicapten of minderjarigen. Zoals in een ziekenhuis, bejaardenhuis, verpleeghuis, school, gebouw of een gedeelte van een gebouw dat bestemd is voor dagopvang van minderjarigen, openluchtwembad of speeltuin e.d.

**Ad. e. (voorschriften ter beperking groepsrisico)**

Zie de beschrijvingen m.b.t. tot stationaire bronnen in hoofdstuk 3 en voor de mobiel bronnen naar hoofdstuk 4.

**Ad. f. (voor- en nadelen van andere maatregelen tot beperking van het groepsrisico)**

Ook de weging van de voor- en nadelen van andere maatregelen tot beperking van het groepsrisico t.a.v. de inrichting Stahl zijn in het kader van deze procedure tot stand gekomen en leiden tot een wijziging binnen deze inrichting zoals eerder beschreven. In overleg met het bevoegd gezag in het kader van de Wet milieubeheer (de provincie) worden de externe risico's van de onderhavige inrichting aanmerkelijk gesaneerd. De sanering dient te geschieden tot een niveau waarbij o.a. de risico's in het plangebied ten gevolge van de inrichting lager zijn dan  $10^{-6}$  per jaar. Deze saneringen zullen binnen de inrichting worden uitgevoerd. De door te voeren saneringen zullen aanmerkelijke gevolgen hebben voor het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Duidelijk zal zijn dat een dergelijke sanering gevolgen zullen hebben voor de omvang van toxische verbrandingsemissie en/of de kans op het optreden hiervan.

Bij het beoordelen van de voor- en nadelen is gebleken dat het opheffen van de lpg-activiteiten geen haalbaar optie was. Bij het opnieuw positief bestemmen van deze activiteit is o.a. in beschouwd een veiligheidstechnisch meer optimale situering van de lpg-onderdelen. Daarbij is tevens besloten om de afstand tussen de lpg-installatie en de nieuwe – en bestaande bestemmingen te verruimen en te optimaliseren. Zo is de afstand tot de bouwlocaties in ontwikkelingszone langs de Taxandriazone met minimaal 15 meter verruimd waarbij de verkleining van het bouwblok is gecompenseerd in de bouwhoogte. Ook door de verplaatsing van het vulpunt is de afstand tussen de opstelplaats tussen de lpg-tankauto en de (beperkt) kwetsbare objecten in het plangebied in het algemeen met een meter of twintig toegenomen.

**Ad. g. (voorgenomen) mogelijke maatregelen tot beperking groepsrisico in de toekomst)**

Zie de beschrijvingen m.b.t. tot stationaire bronnen in hoofdstuk 3 en voor de mobiel bronnen naar hoofdstuk 4.

Het convenant lpg-autogas zorgt voor een verdere verbetering van de veiligheid op en rondom lpg-tankstations. De lpg-sector treft veiligheidsmaatregelen en zorgt ervoor dat de resterende veiligheidsknelpunten worden opgelost. Bij de veiligheidsmaatregelen gaat het om een verbeterde vulslang en losproces en het aanbrengen van een hittewerende coating op de lpg-autogas tankauto's.

**Ad. h. (mogelijkheden tot rampenbestrijding)**

### Mogelijkheden tot rampenbestrijding bij stationaire inrichtingen

Het gemeentelijke rampenplan is een overkoepelend plan dat bij allerlei incidenten toepasbaar is. Het bestaat uit deelplannen die processen beschrijven die bij een incident nodig kunnen zijn en opgestart kunnen worden. In draaiboeken zijn instructies inhoudende de alarmeringsregeling, de taakomschrijving en de werkwijze van diensten, afdelingen, organisaties of instanties en hun plaats binnen de totale organisatie van bestrijding en de gevolgen van een incident.

Over de bereikbaarheid van het centrumgebied i.v.m. rampenbestrijding alsmede de mogelijkheden tot zelfredzaamheid het volgende. De verkeersvoorzieningen in het centrumgebied en daarmee ook rond de nieuwbouw van het gemeentehuis zijn en worden ontwikkeld in overeenstemming met de 'Aanbevelingen voor verkeersvoorzieningen binnen de bebouwde kom (ASVV)'. Het handboek is een hulpmiddel voor een uniformiteit in de toepassing en de uitvoering van verkeersvoorzieningen. Hiermede wordt de verkeersveiligheid en de bereikbaarheid van het centrumgebied in belangrijke mate gediend. Binnen het ASVV rekening wordt gehouden met de verschillende kenmerken van de hulpdiensten. Alleen rekening houden met de brandweer betekent dat een ambulance of een politieauto kan vastlopen op een bussluis waar de brandweer wel langs kan. Om die reden is in de ASVV het ontwerpvoertuig 'branpolance' ontwikkeld, waarin de denkbeeldige eigenschappen van de verschillende hulpvoertuigen zijn verenigd.

De bereikbaarheid van het plangebied is hiermee in voldoende mate gewaarborgd binnen de voor deze hulpdiensten wettelijke opkomsttijden.

De bluswatervoorzieningen in Waalwijk is gebaseerd op de beleidsnotitie bluswatervoorzieningen van de regionale Brandweer Midden en West Brabant en de Handleiding bluswatervoorziening en bereikbaarheid van de Nederlandse vereniging voor brandweertzorg en rampenbestrijding.

### **Stahl**

De dominante risicobronnen binnen inrichtingen Stahl zijn op basis van richtlijnen van de Commissie Preventie van Rampen door Gevaarlijke Stoffen voorzien van een integraalpakket aan voorzieningen voor de bescherming van het milieu waarbij naast de veiligheidsafstanden i.v.m. de externe veiligheid is gekeken naar de bereikbaarheid voor de brandweer en de afstanden benodigd om brandoverslag te voorkomen. Voor de betreffende betrokken opslagplaatsen voor gevaarlijke stoffen is een bepaald beschermingsniveau vastgesteld, afhankelijk van:

- de brandbaarheid en de aard van de stoffen;
- de brandbaarheid van de emballage;
- de hoeveelheid opgeslagen stoffen;
- de aanwezigheid van bluswater- en productopvang;
- de beschikbare bedrijfsbrandweer en de inzet tijd van deze en de lokale brandweer;
- bouwkundige samenstelling en de oppervlakte van de opslagplaatsen.

Blijkens de milieuvergunningen hebben deze een beschermingsniveau 1 of 2. Dit betekent dat er sprake is van een snelle branddetectie en een snelle doormelding aan de lokale brandweer. Door de aanwezigheid van een bedrijfsbrandweer is er ook sprake van een continu bemande bedrijfsmeldpost, van waaruit direct actie kan worden ondernomen. Hierdoor is er bij het opstarten van een blusactie sprake dat de vereiste, ter zake deskundige personen, direct worden gealarmeerd. De beschikbare bedrijfsbrandweer (categorie 2) is vol-continu en direct inzetbaar op het bedrijf en binnen 6 minuten ter plaatse inzetbaar. De sterkte aan personeel en

materieel bedraagt minimaal 1 blusvoertuig met volledige bemanning. Het resterende gedeelte van de bedrijfsbrandweer is oproepbaar en binnen 10 minuten ter plaatse.

De lokale brandweerpost is gelegen op een relatief korte afstand (1 km) t.o.v. van de risicovolle inrichtingen op het industrieterrein "Haven". Daardoor is de brandweer binnen 10 minuten ter plaatse aanwezig en inzetbaar.

In het gebied waar Stahl is gelegen is voldoende bluswater beschikbaar. Bij een gecoördineerde blusactie zal in eerste aanleg gebruik gemaakt worden van eigen bovengrondse bluswater voorzieningen, met een ruime en toereikende capaciteit. Daarnaast maakt de lokale brandweer primair gebruik van ondergrondse brandkranen als primaire bluswatervoorziening. Secundaire bluswatervoorzieningen zijn in de directe omgeving in ruime mate aanwezig in de vorm van open water zoals de haven en sloten langs de A59.

Gelet op de ligging van de risicovolle inrichtingen t.o.v. de kern van Waalwijk zullen voor de inrichtingen van Stahl en ROC op korte termijn een rampenbestrijdingsplannen moeten worden opgesteld. De commandant van lokale brandweer zal in deze het voortouw nemen.

#### **Tankstation Coppens B.V., Winterdijk 25.**

Voor een eventuele brandbestrijding zijn rond de inrichting een veertiental brandkranen beschikbaar in de periferie van het invloedsgebied of direct daarbuiten. Tien van de brandkranen zijn aangesloten op een bluswaterleiding met een diameter van Ø 200 mm. De bluswatervoorziening is getoetst op basis van de "Handleiding Bluswatervoorziening en bereikbaarheid" van de NVBR (Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding). Het scenario met het grootste effect betreft een BLEVE van een lpg-tankauto. De gewenste bluswatercapaciteit bedraagt 360 m<sup>3</sup>/h en is als volgt opgebouwd. Primaire bluswater 60 m<sup>3</sup>/h, secundair bluswater uit het openwater langs de Winterdijk 90 m<sup>3</sup>/h en overige tertiair water komt uit open water in de directe omgeving van de inrichting. Uit de bereikbaarheidskaart kan worden afgeleid dat de bluswatervoorziening ruimschoots voldoet aan de handleiding.

Gelet op de aard van de inrichting en haar ligging t.o.v. de brandweerpost in Waalwijk (op circa 500 meter) is de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant in voldoende mate ingericht om calamiteiten in deze inrichting te kunnen beheersen.

Ter voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of een zwaar ongeval is door de commandant van de brandweer een bereikbaarheidskaart opgesteld. Op deze kaart is essentiële informatie aangegeven, die in calamiteitensituatie direct beschikbaar moet zijn, zoals: de aanwezige gevaarlijke stoffen; de ligging van alle onderdelen van de lpg-installatie, zoals vulpunt, afsluiters, noodstoppen en de brandkranen. Tevens is op de bereikbaarheidskaart de aanrijroute voor de brandweer alsmede de opstelplaats voor de tankautospuiter en het benodigde bluswater aangegeven.

T.b.v. van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of een zwaar ongeval zijn in het document ook bijzondere aandachtspunten beschreven die verband houden met ligging, potentieel gevaar en gevolg. Zoals zijn als aandachtspunt beschreven de kenmerken van een aanstaande BLEVE beschreven, de acties die ondernomen moeten worden om deze te voorkomen en de effecten die op kunnen treden.

## Mogelijkheden tot rampenbestrijding bij mobiele inrichtingen

### **Bergsche Maas**

Gelet op de ligging van de waterwegen t.o.v. het plangebied alsmede de optredende effecten behoeft de mogelijkheid van rampenbestrijding op de Bergsche Maas in dit verband geen nadere beschouwing.

### **De aardgasleidingen**

De loop van de aardgasleidingen in of in de directe omgeving van de inrichting is zodanig dat deze, alsmede de voorzieningen voor afsluiting van deze leidingen voldoende mogelijkheden biedt voor rampenbestrijding. Ook is het centrum alsmede het gebied langs de gasleiding ter hoogte van de Biesbosweg in voldoende mate voorzien van bluskransen om een calamiteit met deze gasleidingen te bestrijden. De lokale brandweerpost is gelegen op een relatief korte afstand (1 km) t.o.v. van deze leidingen waardoor is de brandweer binnen 10 minuten ter plaatse aanwezig en inzetbaar.

Gelijksoortige overwegingen gelden voor het gasstation op het Unnaplein.

### **De Rijksweg A59**

Ook ten aanzien van rampenbestrijding op de A59 met gevaarlijke stoffen kan worden gesteld. Dat een eventuele calamiteit op deze weg voldoende bereikbaar is via de A59 zelf, alsmede via de parallelwegen die langs de A59 zijn gesitueerd. Daar waar de wegen zijn voorzien van geluidsschermen is de daarachter gelegen weg alsnog bereikbaar via nooddeuren in dit scherm. De lokale brandweerpost is gelegen op een relatief korte afstand (1 km) t.o.v. van dit weggedeelte waardoor is de brandweer binnen 10 minuten ter plaatse aanwezig en inzetbaar. In de parallelwegen van de A59 zijn ondergrondse brandkransen aanwezig waardoor, voor een eventuele blusactie, voldoende primair bluswater beschikbaar is. Zoals eerder beschreven is secundair bluswater in voldoende mate beschikbaar op relatief korte afstand zoals in de haven en in de altijd watervoerende sloten langs de Biesbosweg en de Winterdijk.

### **Ad. i. (zelfredzaamheid).**

De zelfredzaamheid richt zich voornamelijk op het zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar, zonder daadwerkelijke hulp van hulpverleningsdiensten.

Het zelfredzame vermogen van personen in het plangebied is een belangrijke voorwaarde om grote effecten bij incidenten bij risicovolle bronnen te voorkomen.

Bij de beoordeling van de zelfredzaamheid moet onderscheid worden gemaakt tussen effecten zoals die op kunnen treden bij:

- ongevallen tijdens het vervoer van gevaarlijke stoffen over de A59 (mobiele bronnen), alsmede hetzelfde vervoer over het industrieterrein;
- Calamiteiten die optreden bij stationaire bronnen op het industrieterrein "Haven" ten noorden van de A59.
- Calamiteiten bij lpg-tankstation Coppens B.V.

### **Mobiele bronnen**

Omdat de A59 voor het betreffende kilometervak lang het centrumgebied een beperkte onderschrijding van de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico kent moet groepsrisico aldaar als aandachtspunt nader in beschouwing worden genomen. Om te komen tot een verantwoorde besluitvorming is hierbij betrokken:

1. De mogelijkheden tot beperking van het groepsrisico;

2. De mogelijkheden van de voorbereiding op de bestrijding van en de beperking van de omvang van een ramp of een zwaar ongeval als bedoeld in artikel 1 van de Wet rampen en zware ongevallen;
3. De mogelijkheden voor personen die zich bevinden in het invloedsgebied van de betreffende weg om zich in veiligheid te brengen indien zich een ramp of een zwaar ongeval voordoet.

### **Stationaire bronnen ten noorden A59**

De beoordeling van de dominante bronnen op dit industrieterrein heeft ons geleerd dat het hier met name gaat om de bedrijven Stahl en ROC. De ruimtelijke scheiding tussen het plangebied en deze bedrijven bedraagt minimaal 250 meter waardoor kan worden geconcludeerd dat de van belang zijnde incidententypering voor de inrichtingen worden gevormd door: een toxische wolk als gevolg van een brand binnen de inrichtingen waarbij toxische verbrandingsproducten vrijkomen (o.a. stikstofdioxiden); een toxische wolk als gevolg van de verdamping/verspreiding van een toxische damp. In dit verband zijn wij onder ad. h al ingegaan op de bron- en effectbestrijdingsmaatregelen.

Zoals voor de betreffende bedrijven is beschreven is de onderschrijding van de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico zodanig is dat aanvullende maatregelen op planniveau niet noodzakelijk zijn. In deze afweging is van belang de bereikbaarheid van de betreffende objecten voor de hulpdiensten alsmede de mogelijkheden ter plaatse om een effectieve rampbestrijding ter hand te nemen. Tevens speelt daarbij een grote rol de bekendheid voor deze diensten met de omvang van:

- een potentieel incident;
- de fysieke mogelijkheden tot beïnvloeding van de ontwikkeling;
- de dynamiek van de ontwikkeling van de potentiële incidenten ten opzichte van de dynamiek van de ontplooiing van de bestrijdingsorganisatie of de bestrijdingsmiddelen.

Eveneens het duidelijk, dat i.v.m. de ligging van de inrichtingen alsmede het risicopotentieel, risicocommunicatie voor de personen binnen het invloedsgebied van belang zal zijn.

De Rijksoverheid verplicht gemeenten om al hun inwoners (maar ook bedrijven, scholen, bestuurders en de eigen medewerkers) in te lichten over de risico's in de eigen leefomgeving. In het kader van het project 'Brabant veiliger' heeft de gemeente Waalwijk op 27 november 2006 het 'Risicocommunicatieplan' vastgesteld. Waalwijk heeft er voor gekozen om gebiedsgericht te werken. De stad is hiervoor ingedeeld in zes pluswijken met drie gebiedscoördinatoren. Het is een werkwijze waarin toekomstvisie, interactie met burgers, bedrijven en instellingen en planning van de uitvoering bij elkaar worden gebracht. Dit met als doel de leefbaarheid, veiligheid en sociale samenhang in Waalwijk door gezamenlijke inspanningen zo optimaal mogelijk te maken. Gebiedsgericht werken heeft ook ten doel een bijdrage te leveren aan de zelfstandigheid van de burger. Dit doen we door voorzieningen die op het zelfstandig functioneren betrekking hebben zo dicht mogelijk en zo eenvoudig mogelijk bij de burger aan te bieden.

Het communiceren over risico's zal worden ingepast in deze gebiedsgerichte werkwijze. Ook hier is het zelfstandig maken van de burger een doel. Om mensen bewust te maken van feitelijke risico's, hen een besef te geven van de eigen rol en verantwoordelijkheid en de kennis te vergroten van het handelingsperspectief en informatiebronnen. Hiervoor worden

diverse ondersteunende gemeentelijke communicatiemiddelen ingezet. Op basis van het leefbaarheidsonderzoek en de risicomatrix zal niet iedere wijk in Waalwijk op een zelfde manier benaderd worden. In overleg met de gebiedscoördinator en bewonerscomité's zal het onderwerp op de wijktafels aan de orde komen.

In het kader van de beleidsvisie externe veiligheid van de gemeente Waalwijk én de opgedane ervaringen zal het risicocommunicatieplan worden geactualiseerd.

In dit verband past ook het waarschuwen van de bevolking bij incidenten waarbij voor de gezondheid gevaarlijke stoffen vrijkomen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het landelijk netwerk van sirenes, het waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS). Het plangebied wordt volledig afgedekt door sirenes behorende tot het WAS. Ingeval van een incident kunnen aanwezigen in het gebied worden gealarmeerd. Uit de risicoanalyses blijkt dat het aantal potentieel blootgestelde personen beperkt blijft waarbij er tevens sprake is van een relatief kleine kans. In deze omstandigheid is een aanvaardbare dosisreductie voor de toxische stoffen bereikt door het stimuleren van beschermende maatregelen zoals het bevorderen dat personen binnenshuis gaan, ramen en deuren sluiten en ventilatie stoppen. Een blootstellingsreductie kan verder worden bereikt door de blootgestelde personen in de bedreigde omgeving te beperken door waar mogelijk het stimuleren van het zich verwijderen uit het belaste gebied.

Verder voorziet vastgelegde wegenstelsel in het gebied, in de beschouwde omstandigheden, voorziet in voldoende brede vluchtwegen om de volledige populatie uit het gebied te evacueren. Daarbij is tevens van belang dat de betreffende wegen ook in voldoende capaciteit hebben voor de hulpdiensten die de betreffende evacuatie moeten coördineren. Een eventuele ontvluchting is in meerdere richtingen mogelijk waardoor, in een situatie dat een vluchtrichting door een bepaalde toxische wolk niet gebruik kan worden, voldoende een adequate alternatieve beschikbaar zijn.

#### **Lpg-tankstation Coppens B.V.**

Het uitgangspunt bij zelfredzaamheid is dat burgers in crisissituaties niet in paniek raken en bij gevaar trachten zich in veiligheid te brengen. Op de bereikbaarheidskaart zijn door de brandweer de effectcirkels beschreven. De contouren voor een vuurbal zijn beschreven en de afstand is berekend waarbij secundaire branden zouden kunnen ontstaan. In verband met de ontruiming van het betrokken gebied is aangegeven het aantal personen dat zich binnen bepaalde contouren kan bevinden zowel voor de dag- als nachtperiode. I.v.m. een veilige ontvluchting van de omgeving is van belang het feit dat de lpg-tank ondergronds is aangebracht en de maatregelen die worden getroffen in het kader van het lpg-convenant zoals eerder beschreven. Ook het feit dat de tanks worden gevuld in zogenaamde venster-uren geeft een gunstige uitwerking op het beperken van het aantal personen dat zich in veiligheid moet stellen.

In verband met de ontruiming van het betrokken gebied is door deze maatregelen voldoende tijd beschikbaar is om het betreffende gebied te ontruimen. Daarbij zijn voor omwonenden van de inrichting, ingeval van een incident, voldoende mogelijkheden om het gebied te ontvluchten zo mogelijk onder natuurlijke dekking van bouwsels in de omgeving. In dit verband is ook van belang dat in het invloedsgebied na actualisering van het bestemmingsplan geen objecten meer zijn gelegen waar verminderd zelfredzame personen aanwezig zijn die ingeval van ontruiming bijzondere aandacht zouden behoeven.

## **6. Advies van het bestuur van de regionale brandweer**

### *6.1 Overleg en advies*

De regionale Brandweer is in een vroeg stadium betrokken bij de tot stand komen van het onderhavige externe veiligheidbeleid. Ten aanzien van het voorontwerp-bestemmingsplan heeft het bestuur van de regionale brandweer op 30 mei 2005 advies uitgebracht (bijlage 1). Dit advies is mede gebaseerd op basis van het gevoerde overleg en een vooradvies van 18 maart 2005.

Van 15 juni 2007 tot en met 30 augustus 2007 heeft het ontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegen. Met betrekking tot het ontwerp zijn er zienswijzen ingebracht m.b.t. het thema externe veiligheid. Naar aanleiding van deze zienswijzen, en mede gelet op de ontwikkelingen op het gebied van de externe veiligheid, is het externe veiligheidsbeleid voor het centrumgebied opnieuw besproken met de regionale brandweer. Naar aanleiding van deze bespreking heeft het bestuur van de regionale brandweer op 12 februari 2008 (bijlage 2) een hernieuwd advies uitgebracht.

De adviezen en aanbevelingen hebben een relatie hebben met gemeentelijke brandweertaken op het gebied van preparatie, repressie en preventie. Op 9 april 2008 heeft de commandant Brandweer advies uitgebracht (bijlage 3).

### *6.2 Samenvattend advies van de regionale brandweer*

#### *Samenvatting advies*

Geadviseerd wordt onderstaande drie maatregelen op te nemen in het bestemmingsplan:

1. De bereikbaarheid voor hulpdiensten en de capaciteit van de bluswatervoorziening (primair, secundair en tertiair) te verwerken en uit te werken in het bestemmingsplan of andere omgevings- en inrichtingsplannen.
2. Bouwplannen dienen m.b.t. brandpreventie te voldoen aan het Bouwbesluit, doch er dienen aanvullend eisen te worden opgenomen in het bestemmingsplan.
3. Met ondersteuning van deskundige en hulpdiensten een communicatieplan op te stellen.

#### *Hulpverleningscapaciteit*

De gemeente Waalwijk en de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant zijn technisch ingericht om tijdig de vereiste hulpverleningscapaciteit te leveren en zijn voldoende toegerust op deze hulpvraag. De medische hulpverlening is binnen het eerste uur niet in staat het berekende aantal T1/T2 slachtoffers naar medische centra te vervoeren, hiervoor is buitenregionale bijstand noodzakelijk.

### **6.3 In het vervolg van het Bevi-advies worden de navolgende aspecten belicht die een nadere beschouwing behoeven. Daarbij worden alleen die zaken in beschouwing die in dit document nog niet aan de orde zijn geweest.**

#### *Groepsrisico, eerste opsommingsteken [pagina 2]*

- I. De groepsrisico berekening ten gevolge van het vervoer van gevaarlijke stoffen is uitgevoerd met RBMII, uit de berekening blijkt dat er een groepsrisico (0,202 maal de oriënterende waarde) aanwezig is. Naar het oordeel van de regionale brandweer is de

berekening niet juist uitgevoerd, immers binnen de  $10^{-8}$  contour van 143 meter dient de populatie met een celgrootte van 50 bij 50 meter te worden bepaald.

Ad. I.

Overeenkomstig de Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico heeft de inventarisatie van de personendichtheden primair plaatsgevonden aan de hand van het bestemmingsplan. De relevante bevolkingsgroepen binnen het invloedsgebied zijn in kaart gebracht, waarbij globaal drie verschillende groepen zijn te onderscheiden: Personen in woningen; personen in bedrijven en personen in specifieke objecten of terreinen. De inventarisatie heeft plaatsgevonden overeenkomstig de eerder genoemde handreiking. Naar aanleiding van de ingekomen zienswijze is besloten om meer actuele transportgegevens m.b.t. het vervoer van gevaarlijke stoffen over de A59 te hanteren. In samenhang met deze aanpassing is besloten om ook het invoeren van de bevolkingsgegevens binnen de  $10^{-8}$  aan te passen.

- II. II Het groepsrisico ten gevolge van Stahl, is bepaald met een randvoorwaarde dat de opslag van 64% hydrazinehydraat in emballage niet langer in emballage in een CPR 15-2 loods wordt opgeslagen, maar in een ingeterpte opslagtank.

Ad. II

Zie onze overwegingen met betrekking tot Stahl Holland de paragrafen 3.4 en verder.

- III. III. Het groepsrisico t.g.v. NeoResins, Sluisweg 12, is bepaald met een invloedsgebied van 3.150 m, op basis van een in november 2007 uitgevoerde QRA is er geen sprake van een noemenswaardig invloedsgebied door het treffen van een aantal bronmaatregelen.

Ad. III.

Op 17 januari 2008 heeft Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant aan NeoResins een veranderingsvergunning verleend in het kader van de Wet milieubeheer. De genoemde QRA van november 2007 is met deze milieuvergunning vastgesteld, daarbij is gebruik gemaakt van het door de minister goedgekeurde rekenpakket SAFETI-NL. Uit de QRA blijkt het grootste scenario betreft het uitstromen van propyleneimine. Door het treffen van maatregelen neemt de invloedsgebied uiteindelijk af tot 165 meter uit het emulsieproductiegebouw. Omdat het invloedsgebied van de NeoResins niet meer reikt tot aan het plangebied worden externe veiligheidsaspecten hiervan, conform artikel 3, lid 2 van het Bevi, niet bij het opstellen van het bestemmingsplan betrokken. Zie pagina 10 en 11.

- IV. IV Het groepsrisico t.g.v het Regionaal Overslag Centrum B.V. is alleen kwalitatief beschreven, het invloedsgebied bedraagt 1.920 meter.

Ad. IV.

In het rapport bij de QRA is het invloedsgebied niet beschreven. Uit een nadere toelichting van het ingenieursbureau Tebodin is gebleken dat bij het doorrekenen van de diverse scenario's o.a. is gerekend met het falen van een boxcontainer met zeer giftig acroleïne bij een neutraal weertype (5D), de 1% letaliteitsafstand bedraagt dan 1921 meter.

- V. Een deel van het plangebied is gelegen in drie invloedsgebieden van stationaire inrichtingen en van de autoweg. Een analyse van cumulatie van het groepsrisico is niet opgesteld.

Ad. V.

Het plangebieden is gelegen binnen de invloedssfeer van meerdere risicovolle activiteiten. De invloedsgebieden van ROC en Stahl liggen over het gehele plangebied. Voor NeoResins is door de veranderingsvergunning het invloedsgebied zodanig afgenomen dat deze niet meer over het plangebied is gelegen. In het noordelijk deel van het plangebied zijn ook gelegen het invloedsgebied van de A59 en het invloedsgebied, met een straal van 150 meter, van de LPG-tankstation aan de Winterdijk.

De VROM-raad en de adviesraad V&W hebben signaleerd dat om te komen tot transparante bestuurlijke afwegingen er behoefte is aan een gebiedsgerichte (cumulatieve) risicobenadering. Het beleid inzake de omgang met cumulatie bij externe veiligheid is thans nog in ontwikkeling. Dit wordt als zodanig o.a. aangegeven in de Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico, versie 1.0 november 2007. Ook het kader van het uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid Noord-Brabant "Brabant Veiliger 2006-2010" hebben de bevoegde gezagen (provincie, gemeenten en waterschappen) en de regionale brandweren de doelstelling geformuleerd om in 2010 o.a. volledig bekend en vertrouwd te zijn met alle facetten van het groepsrisico, waaronder het aspect cumulatie.

Op dit moment is een rekenkundige cumulatie van stationaire inrichtingen en vervoer van gevaarlijke stoffen niet mogelijk. Dit is onder meer te herleiden tot de definiëring van de normen. Het groepsrisico is per inrichting gedefinieerd, het transportrisico per kilometer vervoerssysteem. Hierdoor ligt bijvoorbeeld de oriëntatiewaarde een transportas een factor 10 hoger.

Het instrumentarium is op dit moment onvoldoende toereikend om deze bij de besluitvorming te betrekken. Zodra in landelijk - of provinciaal verband de mogelijkheden zijn uitgewerkt om te komen gebiedsgerichte cumulatieve risicobenadering dan zal dez worden betrokken in ons ruimtelijkeordeningsbeleid.

#### Mogelijke scenario's met ongevallen met gevaarlijke stoffen rijksweg A59 [pagina 2]

De externe veiligheidsaspecten van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de A59 zijn geanalyseerd middels een QRA die is opgesteld middels het rekenprogramma RBMII. De analyse is gebaseerd op de over deze weg getransporteerde gevaarlijke stoffen en de scenario's die daarbij kunnen ontstaan. In onze verantwoording in dit beleidsdocument is verdere uitwerking gegeven aan de relevante scenario en dit heeft zijn weerslag gekregen in randeisen die zijn geformuleerd voor het gebied dat is gelegen binnen 200 meter uit de A59.

Ook wordt in het advies wordt aangegeven dat een loodsbrand bij het Regionaal Overslag Centrum BV (ROC) een realistisch scenario kan geven. Bij het ROC is geen loods aanwezig met opslag van gevaarlijke stoffen. Het ROC is een overslagbedrijf waarvan de activiteiten in de buitenlucht plaatsvinden. Het is dan ook onwaarschijnlijk dat vanuit deze context en maatgevend scenario zou ontstaan. Een eventuele loodsbrand bij Stahl moet daarom als maatgevend worden beschouwd.

#### Bereikbaarheid via het openbare wegennet en gebouwen.

De verkeersvoorzieningen in het centrumgebied en daarmee ook rond de nieuwbouw van het gemeentehuis zijn en worden ontwikkeld in overeenstemming met de 'Aanbevelingen voor verkeersvoorzieningen binnen de bebouwde kom (ASVV)'. Hiermede wordt de verkeersveiligheid en de bereikbaarheid in voldoende mate gediend.

Het gebied aan de noordzijde van de kantorenzone aan de Taxandriaweg wordt begrensd door bestaande wegen. Deze wegen voldoen aan de bereikbaarheidseisen voor brandweervoertuigen. De eis met betrekking tot de aanwezigheid van een droge blusleiding en opstelplaats voor brandweervoertuigen zijn voorschriften die rechtstreeks zijn opgenomen in het Bouwbesluit en Bouwverordening van de gemeente Waalwijk. Bouwplannen moeten zonder meer aan deze eisen voldoen.

#### Beschikbare bluswatervoorziening

De regionale brandweer adviseert m.b.t. beschikbaarheid van primaire -, secundaire bluswatervoorzieningen en de bereikbaarheid.

Onder Ad. h, mogelijkheden tot rampenbestrijding, is uitgebreid in gegaan op de bereikbaarheid en de bluswatervoorzieningen voor de risicovolle objecten. De bluswatervoorzieningen in Waalwijk is gebaseerd op de beleidsnotitie bluswatervoorzieningen van de regionale Brandweer Midden en West Brabant en de Handleiding bluswatervoorziening en bereikbaarheid van de Nederlandse vereniging voor brandweezorg en rampenbestrijding.

De bluswatervoorzieningen in het centrumgebied, zowel primair als secundair, voldoen aan de eisen zoals aangegeven in het advies van de regionale brandweer. De secundaire bluswatervoorziening ten behoeve van de A-59 is gelegen aan de noordzijde in de vorm van open water.

Het terrein voor de nieuwbouw van het gemeentehuis wordt begrensd door de Winterdijk en Taxandriaweg. Indien de noodzaak bestaan het terrein in de avonduren af te sluiten zal door de brandweer worden beoordeeld of een brandweerkhuis (sleutelbuis) noodzakelijk is. Bij de afweging zal ook meespelen dat op het moment dat het terrein wordt afgesloten niemand in het gebouw aanwezig is en dat er dan ook geen sprake is van risico's voor aanwezige personen.

#### Maatregelen ter verbetering van de veiligheid.

Het bestuur van de regionale Brandweer vindt het wenselijk om ter verbetering van de veiligheid maatregelen te treffen.

De regionale Brandweer geeft aan dat indien woningen op korte afstand van de autoweg worden gebouwd dat er een groter groepsrisico ontstaat dan indien deze worden gesitueerd op een afstand van meer dan 85 meter. Geadviseerd wordt om in het algemeen een bouwafstand van 85 meter aan te houden waardoor het groepsrisico wordt verkleind.

De gestapelde woningen aan de Heulstraat zijn conserverend bestemd. Het gaat hier derhalve om een bestaande situatie.

Zie verder hoofdstuk 1 en verder.

Voor ventilatiesystemen (punt 3) in dergelijke gebouwen wordt door de brandweer standaard geëist dat ventilatiesystemen handmatig regelbaar moeten zijn op een centrale plaats. De bluswatervoorziening (punt 4) voldoet aan de normen.

Overeenkomstig het advies van de regionale brandweer voorziet het onderhavige plan in het vastleggen van een maximale bevolkingsdichtheid o.a. middels het aantal vierkante meter kantoren dat in de Taxandriazone mag worden ontwikkeld. Het advies is overgenomen om binnen het invloedsgebied van de A59 (200 meter) geen objecten met maatschappelijke

functies te projecten met minder zelfredzame bewoners en/of burgers. De oorspronkelijke maatschappelijke functies zoals scholen en medische kinderdagverblijven zijn als zodanig ook wegbestemd.

Verder zij opgemerkt dat de gemeente Waalwijk een Beleidsvisie externe veiligheid heeft opgesteld waarin zij aangeeft welke risico's de gemeente acceptabel vindt en op welke manier zij deze risico's wil beheersen. In dit kader wordt er streeft om geen nieuwe kwetsbare objecten met verminderd zelfredzame personen toe te laten binnen het invloedsgebied van risicovolle inrichtingen. In de bestaande situatie wordt bij objecten met verminderd redzame personen binnen het invloedsgebied extra aandacht besteed aan risicocommunicatie.

#### Inzichtelijk maken effecten

In het advies wordt op basis van drie scenario's (stralingswarmte, toxische- en overdruk), aan de hand van de hoofdgroepen gevaarlijke stoffen, een inschatting gemaakt van het slachtofferbeeld. De regionale brandweer komt tot de conclusie dat de gemeente Waalwijk en de Veiligheidsregio Midden- en west Brabant technisch ingericht zijn om tijdig bovenstaande hulpverleningscapaciteit te leveren en zijn voldoende toegerust op deze hulpvraag. Verder wordt aangegeven dat de medische hulpverlening binnen het eerste uur niet in staat het berekende aantal T1/T2 slachtoffers naar medische centra te vervoeren en te verzorgen, hiervoor is buitenregionale bijstand nodig.

Het berekende slachtofferbeeld is van belang zijn voor de hulpdiensten om daar hun preparatie voor de betreffende ongevalsscenario's op af te stemmen. Het betreffende document is beoordeeld door de commandant van de brandweer. Deze zal de betreffende informatie betrekken bij de preparatie voor de betreffende ongevalsscenario's.

Bij calamiteiten waarbij toxische stoffen worden verspreid dient rekening te worden gehouden met meer slachtoffers en met name met een grotere medisch hulpvraag voor T1 - en T2 slachtoffers. Indien de blootstellingsduur wordt verkleind is een goede bescherming binnenhuis te realiseren. De regionale brandweer vindt het noodzakelijk om bij ongevallen met toxische stoffen snel het Waarschuings - en Alarmerings Systeem (WAS) te activeren. Bij dit soort ongevallen is het beter dat alle aanwezigen in de openbare ruimte snel naar binnen gaan.

De op basis van het beleidsdocument te realiseren bouwkundige maatregelen zijn effectief en de investeringskosten redelijk. Het tijdig activeren WAS zal worden betrekken bij de preparatie wordt voorbereid.

Het advies van de regionale brandweer is mogelijk gebaseerd op scenario's waarbij de berekening van het slachtofferbeeld is uitgevoerd op basis van ongevalsscenario's met spoorwegdruktankwagon met 48 ton brandbaar gas. Immers in het advies wordt op pagina 6 uitgegaan van een veiligheidsafstand van 700 meter in de directe omgeving van het spoor. In de onderhavige situatie moet echter wegtransport beschouwd worden waarbij een druktankwagen moet worden beschouwd met 20-25 ton brandbaar gas. Volgens CPR 18 worden de risico van een weg in hoofdzaak bepaald door het transport van brandbare vloeistoffen en gassen, waarvoor de effectafstanden van de significante scenario's maximaal 300 meter bedragen.

In afzonderlijk onderzoek zijn ook de effecten (slachtofferbeeld) inzichtelijk gemaakt met betrekking tot de nieuwbouw voor het gemeentehuis. Ook voor dit object is het aantal

slachtoffers vastgesteld die zouden kunnen vallen binnen dit kantoor gebouw. Hierbij zijn twee scenario's uit de hoofdgroepen gevaarlijke stoffen (LPG/propana en de toxische stoffen) doorgerekend. Opmerkelijk is dat bij deze scenario's ook in de nachtelijke periode aanmerkelijke aantallen slachtoffers ontstaan ondanks het feit dat in deze periode het gemeentehuis en andere kantoren niet of zeer incidenteel in gebruik is. Ook hier is mogelijke sprake van een overschatting van het slachtofferbeeld. Gelet op het voorgaande zal de regionale brandweer verzocht om e.e.a. zonodig bij te stellen.

Op basis van het voorgaande mag worden aangenomen dat hierdoor een overschatting van het slachtofferbeeld is ontstaan. Daarnaast is de gemeente Waalwijk technisch zodanig om tijdig de bovenstaande hulpverleningscapaciteit te leveren.

### Zelfredzaamheid

In het advies wordt tevens in gegaan op het belangrijke aspect van de zelfredzaamheid en andere direct daar aan gerelateerde zaken zoals ontruimingsplannen en de bedrijfshulpverleningsorganisatie.

Met ontruimingsplannen en een BHV-organisatie kan de zelfredzaamheid worden voorbereid en beoefend.

Tevens is daarbij, mede op grond van de risicocommunicatie, bijzondere aandacht voor:

1. De fysieke gesteldheid van de bewoners;
2. De vraag of bewoners, werknemers en bezoekers zelfstandig een gevaarsinschatting kunnen maken en zich in veiligheid brengen;
3. Alarmering van bewoners, werknemers en bezoekers;
4. De vluchtmogelijkheden vanuit de gebouwen en de omgeving.

In het kader van risicocommunicatie zal het belang van goede voorbereiding en oefening nader onder de aandacht brengen. Daarbij is, zoals in het risicocommunicatieplan is vastgesteld, bijzondere aandacht voor minder zelfredzame personen.